

A LEVEGŐ MUNKACSOPORT KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉSE A 2007. ÉVRŐL

TARTALOM

Bevezetés	5
Meddig tart a Kasszandra-szerep?	6
Tevékenységeink részletezése	7
Kapcsolattartás a tagszervezeteinkkel	7
Környezeti Tanácsadó Iroda (KÖT Iroda)	7
Jogi ügyek	8
Médiakapcsolatok	10
Közönségkapcsolatok, kapcsolattartás civil szervezetekkel, jeles napok	12
Levegő Klub	12
Az államháztartás ökoszociális reformja	12
Közlekedés	14
Levegőtisztaság-védelem	17
Zöld Levél városzöldítő program a belső pesti kerületekben	17
A Budapesti Agglomeráció épített környezetének és zöldterületeinek védelme	18
Területfejlesztés	20
Rába Kampány	20
Új Magyarország Fejlesztési Terv	22
Gazdasági és Szociális Tanács	22
Kémiai biztonság, vegyi anyag politika, REACH	23
Növényvédő szerek	23
Agrár-környezetvédelem	24
Szabványosítás	24
Nemzetközi kapcsolatok	24
Tanulmányok és egyéb kiadványok	25
Tanulmányok	25
Egyéb kiadványok	25
Elektronikus hírlevelek	25
Lélegzet	26
A Levegő Munkacsoport szervezeti felépítése 2007-ben	26
A Levegő Munkacsoport éves pénzügyi beszámolója a 2007. évről	27
A Levegő Munkacsoport 2008. évi munkaterve	35
I. Általános	35
II. Állami költségvetés és adórendszer	35
III. Közlekedés	36
IV. Területgazdálkodás, építésügy	37
V. Éghajlatvédelem és energiapolitika	38
VI. Levegőtisztaság-védelem	38
VII. Kémiai biztonság – vegyi anyag-politika	39
VIII. Nemzeti Fejlesztési Terv	39
IX. Civil együttműködés	40

BEVEZETÉS

A Levegő Munkacsoport 127 tagszervezetet tömörítő Országos Környezetvédő Szövetség.

2007-ben a Levegő Munkacsoportnak ítélte az *Év Civil Szervezete*¹ díjat a Nonprofit Információs és Oktató Központ Alapítvány (NIOK) kuratóriuma, amely elsősorban a 2006. évi tevékenységet értékelte, de a döntésnél fontos szempont volt a fenntarthatóság, az eredetiség, a folyamatosság és a példaértékű magatartás.

Az év során a legnagyobb sikerünket azonban a lakosság felvilágosítása terén értük el. Lépten-nyomon tapasztaljuk, hogy az emberek most már általában igazat adnak nekünk mindabban, amit évek óta hangoztatunk – akár világméretű problémákról (mint az éghajlatváltozás), akár helyi ügyekről (mint például a 4-es metró vagy a városi gépjármű-forgalom korlátozása) van szó.

A Levegő Munkacsoport 2007-ben is folytatta a közel két évtizede folyamatosan végzett, pártpolitikától független környezetvédelmi tevékenységét, az ország kedvező adottságait megőrző, szolidáris és demokratikus fejlődés érdekében az alábbi módokon.

Szemléletformálás, érdekérvényesítés:

Környezet- és természetvédelmi szemléletformálást, tájékoztatást végeztünk a lakosság körében, valamint országos, települési és szakmai rendezvényeken. Támogattuk a lakosságot, a civil szervezeteket, a környezetvédelmi kezdeményezéseket, az állampolgári részvételt a döntéshozatalban. Folyamatosan tartottuk a kapcsolatot a médiával a környezeti információk hatékony terjesztése érdekében.

A Levegő Munkacsoport képviselői átveszik az Év Civil Szervezete díjat

Szakpolitikai tevékenység, a környezeti szempontok érvényesítése a döntéshozatalban: Szakmapolitikai programokat, jogszabály-tervezeteket, koncepciókat véleményeztünk. A környezet védelmét szolgáló helyi és országos intézkedéseket, szabályozásokat kezdeményeztünk. Állásfoglalásokat, javaslatokat készítettünk különböző programokhoz, jogszabályokhoz, annak érdekében, hogy elősegítsük a környezetvédelmi alapelvek érvényesülését.

Publikációk, háttéranyagok készítése:

Háttér tanulmányokat készítettünk környezetvédelmi állásfoglalásainkhoz és kezdeményezéseinkhez a Szakértői Testületünk, nemzetközi és hazai szervezetek, tudományos műhelyek tapasztalatainak felhasználásával. Megjelentettük a Lélegzet folyóiratot és több népszerűsítő kiadványt.

1 http://www.niok.hu/download/dijsajto_2006.pdf

MEDDIG TART A KASSZANDRA-SZEREP?

Az egyes tevékenységek részletezése előtt néhány példán keresztül kérdezzük: vajon meddig kényszerülnek még a környezetvédelő szervezetek Kasszandra szerepére?

1. 2006–2007-ben a Hankook dunaújvárosi gumigyárának engedélyezése során a Levegő Munkacsoport két kikötésért harcolt: a) ne használjanak egészségre különösen káros adalékanyagokat, amelyeket az Európai Unió 2010-től úgyis betilt; b) a késztermékek szállítása nagyobb részben vasúton történjen. 2008. március 20-án jutott el a hír Budapestre, hogy a Hankook koreai gyárában leváltották a felső vezetőket, mivel több, veszélyes anyagokkal dolgozó munkás haláláért felelősek. Dunaújvárosban pedig a megállapodás ellenére is rákkeltő adalékanyagokat használtak, amelyek a gumik kopásakor nagy mennyiségben jutnak a környezetbe és így az emberek szervezetébe.
2. A kilencvenes évek közepétől folyamatosan kifejeztük aggodalmainkat a tervezett 4-es metróval kapcsolatban. A fő érvünk az volt, hogy a beruházás túl drága, elhibázott a tervezett nyomvonal, hiányosak az előzetes hatásvizsgálatok, és ezért nehezen vagy egyáltalán nem térül meg. Nincs kellően megalapozva és kidolgozva a beruházás sem műszaki, sem költségvetési oldalról. Továbbá jelentősen megdrágítja a tömegközlekedési viteldíjakat és forrásokat von el a BKV nélkülözhetetlen fenntartási és felújítási tevékenységeitől. Azóta mindegyik aggodalmunk sajnos beigazolódott. Még csak folyik a metróépítés, de a jegyek és bérletek árát drasztikusan emelték (amelyek így már magasabbak, mint Brüsszelben vagy Zürichben), megkezdődött a járatok ritkítása, miközben elmaradnak az alapvetően szükséges felújítások, járműcserék. A tervezett, egyenként 40-50 milliárdos megállóhelyek közül többről azóta elismerik a Levegő Munkacsoporttól független szakértők is, hogy felesleges vagy rossz helyre került.
3. A lakossággal együtt évek óta bírálja a Levegő Munkacsoport a Kőbánya-Kispest közlekedési csomópontba épülő óriási bevásárlóközpont tervezett megoldását. 2008 márciusában a helyi lakosok a Levegő Munkacsoporttal közösen pert nyertek: a Fővárosi Bíróság megsemmisítette a környezetvédelmi főfelügyelőség határozatát, és új eljárásra utasította az első fokú környezetvédelmi hatóságot. Ez az eset jól mutatja, hogy kompromisszumok keresése, kölcsönös előnyök, engedmények helyett a beruházók maximális nyereségre törekednek; és gátlástalanul nyomást gyakorolnak az egyébként is végletesen meggyengített hatóságokra.
4. A Fővárosi Önkormányzat Levegőtisztaság-védelmi Programot dolgozott ki a kezdeményezésünkre és közreműködésünkkel, és azt 2006 májusában el is fogadta a Fővárosi Közgyűlés. Erre azért volt szükség, mert többszörösen túllépjük az uniós és hazai jogszabályok által meghatározott levegőszennyezési korlátokat. Az azóta eltelt időszak alatt

azonban összességében nem javult a helyzet. Bár néhány javaslatunkat megvalósították (kiterjesztették és részben valorizálták a tehergépkocsik 18 éve változatlan behajtási díjait, továbbá újabb buszsávokat létesítettek), kedvezőtlen lépések is történtek (a BKV viteldíjainak nagymértékű emelése, a zöldterületek további csökkentése). Egészségünk védelme érdekében más civil szervezetekkel összefogva tovább folytatjuk a STOP SZMOG kampányt.

5. A Levegő Munkacsoporthoz naponta érkeznek panaszok az önkormányzatok mulasztásaival, illetve rossz döntéseivel kapcsolatban. Már számos alkalommal szorgalmaztuk azokat a jogszabályi változtatásokat, amelyek jelentősen javíthatnák az önkormányzatok munkáját, azonban ez eddig süket fülekre talált a döntéshozóknál. A ROP keretében 2008 elején a Debreceni Állam- és Jogtudományi Kar vezetésével elkészített kutatás megerősíti, hogy 1990-es alakulása óta az önkormányzati munka nem fejlődött megfelelően. Sok esetben a korrupciót, a magán- és pártérdek aránytalan érvényesítését szolgálja, elhanyagolva a közösséggel szembeni felelősséget.

TEVÉKENYSÉGEINK RÉSZLETEZÉSE

KAPCSOLATTARTÁS A TAGSZERVEZETEINKKEL

Felelősök: Lukács András és Varga Rita

Feladataink között szerepel a tagszervezeteinkkel történő együttműködés, a folyamatos tájékoztatásuk és a kölcsönös segítségnyújtás. Tagszervezeteink az Alapszabályban biztosított jogaikon túlmenően

- díjmentesen megkapják a Lélegzet című folyóiratot,
- elektronikus formában rendszeresen megkapják legfrissebb híreinket és a 2006-ban indított Lélegzetnyi hírlevelünket (ez utóbbit kérés esetén nyomtatott formában is elküldjük),
- kérés esetén díjmentesen megkapják egyéb kiadványainkat is,
- meghívót kapnak a Levegő Munkacsoport rendezvényeire,
- a Levegő Munkacsoport munkatársainak segítségével bővíthetik ismereteiket a környezet és az egészség megóvásáról, javításáról,
- kiterjedt tagságunknak és kapcsolatrendszerünknek köszönhetően kapcsolatot teremthetnek hasonló gondolkozású és hasonló gondok megoldásán tevékenykedő emberekkel, és közösen, eredményesebben léphetnek fel környezeti érdekeik érvényesítéséért.

KÖRNYEZETI TANÁCSADÓ IRODA (KÖT IRODA)

A Tanácsadó Iroda elsődleges célja a tanácsadás, ezáltal a lakosság környezeti problémáinak orvoslása, továbbá a környezetvédelmi szervek, hatóságok munkájának segítése, tehermentesítése. Gyakran adunk felvilágosítást a hivatalos szerveknek, a saj-

A BÉM Borsodi Érc, Ásvány- és Hulladék Hasznosító Mű

tó részére, illetve rendszeresen működünk együtt civil szervezetekkel.

Vezető: Lenkei Péter, főmunkatárs: Dr. Bendik Gábor

A Tanácsadó Iroda hétfőtől péntekig 9:00 és 17:00 óra között fogadja a lakossági megkereséseket, amelyekre az esetek túlnyomó többségében 72 órán belül válaszoltunk.

2007-ben 2400 megkeresés érkezett Tanácsadó Irodánkhoz: több mint felük elektronikus levél formájában, jelentős részük telefonon, néhányan pedig levélben és személyes bejelentés útján. A megkeresések témái a következők voltak: állatvédelem, energia, életmód, építkezés (házépítés, felújítás), globális gondok, hulladék, környezeti egészségügy, környezeti jog, környezeti nevelés, oktatás, tábor, közlekedés, szállítás, levegő, mezőgazdaság, fogyasztóvédelem, pénzügyi támogatás, pályázat, sugárzás, talaj, ásványvagyon, tájékoztatás eseményekről, tájékoztatás intézményekről, települési környezet, természetvédelem, élővilág, víz, zaj, rezgés. A növényzet védelmével összefüggő tanácsadási tevékenységünk szorosan kapcsolódott a Zöld Levél Programhoz.

A hozzánk fordulókat leggyakrabban a települési környezet károsításával, a lakosság érdekérmére készülő új beruházásokkal, a le-

vegőtisztaság védelemmel és a közlekedés okozta problémákkal kapcsolatban kértek segítséget. A konfliktusok jelentős részét az okozza, hogy a hatóságok egyes cégek, gazdasági érdekcsoportok javára, de az épített és természeti környezet, az emberi egészség rovására döntenek, vagy érdektelenek a környezeti konfliktusok orvoslásában.

A sok ügy közül példaként itt kettőt említünk, amelyek esetében a Levegő Munkacsoport hathatós közreműködésével komoly eredményt értünk el. A kelenföldi Finomvegyszer Szövetkezet évtizedek óta megkeresítette a környéken élők mindennapjait, a környezetvédelmi felügyelőség azonban 2007-ben már nem engedélyezte a hatalmas vegyi gyár további működését. A BÉM Borsodi Érc, Ásvány- és Hulladék Hasznosító Mű sorozatos panaszainknak is köszönhetően – úgy tűnik – lehúzhatja a rolót, ugyanis másodfokon sem kapott egységes környezethasználati engedélyt. Az ok: nem tudták kezelni bűz kibocsátásukat, a környezetvédelmi felügyelőség pedig – nagyon helyesen – betartatta a törvényi előírásokat.

Fontos feladatunk az együttműködés a környezetvédelmi hatóságokkal és az önkormányzatokkal, mivel egymás munkáját segítve jobb eredmények érhetünk el, és hatékonyabban képviselhetjük a környezetvédelem érdekeit.

A Levegő Munkacsoport tagja a Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózatának (KÖTHÁLÓ). Tanácsadóink az év folyamán kéthavonta továbbképzésen vettek részt.

JOGI ÜGYEK

Témafelelős: Dr. Bendik Gábor

Folyamatos jogi tanácsadások mellett több, hosszabban tartó jogi ügyön is dolgoztunk. Az M0-s autópálya északi szektorával kapcsolatos veszélyeztetéstől eltiltás iránti perben a Levegő Munkacsoport és négy másik civil szervezet módosította keresetét. Korábban

az északi híd megépítésétől való eltiltást kértük a bíróságtól, mivel a környezetvédelmi hatástanulmány alapvetően fontos hatásokat nem vett figyelembe, és így sem a környezetvédelmi, sem az építési engedély nem tartalmazott megfelelő előírásokat a környezetet és a lakosság egészségét súlyosan veszélyeztető hatások megelőzésére. Az északi híd munkálatainak gyors üteme miatt azonban a híd megépítésétől való eltiltás értelmét veszítette, ezért azt kértük a bíróságtól, hogy kötelezze forgalomcsillapító intézkedések meghozatalára a beruházót, amelynek révén a környezeti veszélyek mértéke csökkenhet Észak-Budapesten. Erre vonatkozóan részletes javaslatokat dolgoztunk ki. Kértük továbbá, hogy a bíróság tiltsa el a beruházót a Szentendre és Szigetmonostor közötti úgynevezett kishíd megépítésétől, valamint a körgyűrű nyugati továbbépítésétől, mert ezek súlyosan veszélyeztetnék Budapest ivóvízbázisát, illetve a Budai-hegység természet- és környezetvédelmi értékeit.

Egy asztmás, allergiás budapesti lakos a Levegő Munkacsoport jogi és szakmai segítségével bírósághoz fordult és kérte, hogy a Fővárosi Önkormányzat fizessen neki körülbelül 1 millió forint kártérítést és nem vagyoni kárpótást a levegő szennyezettsége okozta betegség kialakulása miatt, továbbá hozza meg a megfelelő intézkedéseket a további károkozás megelőzésére. A perben annak bizonyítására van szükség, hogy az Önkormányzat elmulasztotta a kötelezettségébe tartozó intézkedések megtételét, a folyamatosan határérték feletti légszennyezettségi állapot megelőzését és ezzel egészségkárosodást okozott a hölgynek. A próbapaper évekig elhúzódhat.

A Levegő Munkacsoport fellépett a budapesti sportpályák felszámolása ellen, ennek kapcsán együttműködtünk helyi sportszervezetekkel, lakosokkal és a Sport Szakállamtitkársággal.

A Hankook autógumigyárral kötött megállapodásunk félsikernek bizonyult. A koreai cég

Grosits Gyula tiltakozásul a kapufára akasztja cipőjét a sportpályák megszüntetése ellen tartott rendezvényen

időközben elismerte, hogy nem tartotta be azt a vállalását, hogy nem fog rákkeltő anyagokat adalékolni az általa gyártott gumikhoz. Ugyanakkor a megállapodás eredményeként a Hankook az eredetileg tervezetthez képest nagyobb arányban végzi szállításait vasúton közút helyett, és remény van rá, hogy ez az arány jelentősen növekszik a jövőben. Úgy tűnik, sikerül felgyorsítani a káros adalékanyagok kiváltását is.

Bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújtottunk be a Hermina Center lakópark engedélyezése ellen, a beruházás feldarabolásával és így a vonatkozó jogszabályok kijátszásával kapcsolatos aggályok miatt.

A Közlekedési Operatív Programmal kapcsolatos Európai Bizottsági döntés jogellenessége miatt tárgyaltunk és leveleztünk a Környezetvédelmi Főigazgatósággal és panaszt nyújtottunk be az Európai Parlament Petíciós Bizottságához, valamint az Európai Ombudsmanhoz. A panaszról előadást tartottunk az Európai Parlament zöldpárti frakciójának konferenciáján.

A Levegő Munkacsoport szakmai és jogi segítséget nyújtott egy panaszos hölgynek,

A HÉV-bérletek áremelése elleni sajtótájékoztató az Örs vezér téren

aki amiatt pereskedik és kér kártérítést, hogy a lakása az épülő M0-ás és M6-os autópálya, valamint a Metallochemia kármentesítési munkálatainak helyszíne közvetlen közelében van. Hatalmas a zaj- és porszennyezés.

A Levegő Munkacsoport szakmai és jogi támogatásával két per is indult a 86-os főút nehéz tehergépjárművei által okozott károk miatt. A támogatott lakosok a közútkezelőtől követelnek kártérítést és intézkedést életminőségük romlása és az ingatlanuk értékcsökkenése miatt.

Véleményeztük az Aarhusi Egyezmény végrehajtásáról készült nemzeti beszámoló tervezeteit, az észrevételeink egy részét beépítették az anyagba. Részt vettünk az Aarhusi Egyezmény végrehajtásáról készült alternatív civil beszámoló elkészítésében. Részt vettünk Genfben az Aarhusi Egyezménynek való megfelelésről és a jogsértések elleni fellépésről szóló továbbképzésen és a Megfelelőségi Bizottság ülésén.

Számos jogszabály-tervezetet véleményeztünk (a közúti közlekedésről szóló törvény módosítása, egyes támogatások átláthatóságát biztosító törvény, Balaton-törvény, az Országos Területrendezési Tervről szóló törvény, a levegővédelmi rendelet módosítása stb.).

Számos környezetvédelmi üggyel kapcsolatos közigazgatási eljárásba bejelentkeztünk ügyfélként (börgöndi repülőtér, balatonrendesi kavicsbánya, M5-ös újhartyáni szakasz környezetvédelmi felülvizsgálata stb.).

Javaslatot és konkrét szövegszerű tervezetet készítettünk a Fővárosi Önkormányzat részére egy egyszerűen és gyorsan bevezethető dugódíj-szabályozásáról.

A jogszabály-tervezetek észrevételezése mellett háttér tanulmányokat, javaslatokat készítettünk a különböző koncepciókhoz, stratégiák tervezetéhez:

- Új Magyarország Fejlesztési Terv,
- Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia,
- Magyarország Energiapolitikája,
- az Európai Unió Városi Környezet Tematikus Stratégiája,
- Országos Területrendezési Terv,
- a megújuló energiákkal és energiatakarékossággal kapcsolatos koncepciók.

A zöldfelületek megóvásával kapcsolatos jogi tevékenységünk a Zöld Levél Programhoz is kapcsolódott.

MÉDIAKAPCSOLATOK

Törekszünk a média támogatásának megszerzésére, ami a tudatformálás egyik leghatékonyabb eszköze. Bármikor készséggel rendelkezésére állunk a sajtónak interjúkkal, felvilágosítással, állásfoglalásokkal. Rendszeresen adunk ki sajtóközleményeket, de főleg a látványos sajtótájékoztatókkal igyekszünk felhívni a média és a közvélemény figyelmét a környezeti gondokra.

Témavezetők: Lukács András és Szép Zsuzsanna

A Levegő Munkacsoport több témában bekerült a magas nézettségű híradókba, a magas látogatottságú netes hírportálokba. Többek között az RTL, a TV2, az M1 híradója ismételtelen foglalkozott a sajtótájékoztatóinkkal, az Index és az Origó című hírpor-

tálon is tudósítottak a nyilatkozatainkról. A rádiók közül kiemelnénk a Danubiust, a Sláger Rádiót, az Inforádiót és a Kossuth Krónikát. Több olyan alkalom volt, amikor a sajtó minden szegmensében megjelent a Levegő Munkacsoportról szóló hír.

2007-ben ezernél több hír, cikk, interjú, nyilatkozat jelent meg a Levegő Munkacsoportról. A gyakori média-megjelenés a sajtó munkatársai és a lakosság visszajelzései szerint nem maradt hatástalan. A korábbi évekhez képest sokkal többen értik már a gazdaság, a közigazgatás, a szakpolitikák és a környezet állapota közötti összefüggéseket. Tapasztalataink szerint legjobban a főváros légszennyezettségének csökkentéséért folytatott küzdelmünket érti és támogatja a közvélemény.

A látványos sajtótájékoztatók közül kiemelnénk a HÉV-bérletek áremelése ellenit, amelyet a Nagycsaládosok Országos Egyesületével közösen szerveztünk. Ennek hatására a jelentős emeléstől visszalépett az önkormányzat.

2007-ben a Greenpeace Magyarországgal közösen indítottuk a Stop Szmog kampányt egy látványos tüntetéssel, amely a fővárosi légszennyezés csökkentését tűzte ki célul. Hatására több alkalommal szakmai tárgyalást folytattunk Hagyó Miklós főpolgármester-helyetttel, melyről a sajtót, illetve a közvéleményt is tájékoztattuk. Mindezek eredménye már mutatkozik: a főváros 2008-tól felemelte a tehergépkocsik behajtási díját és bejelentette a zöldzóna bevezetését. A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium pedig felülvizsgálja a légszennyezettség jelenlegi egészségügyi határértékét.

Országosan a tehergépkocsik kilométerarányos útdíjával kapcsolatban a Levegő Munkacsoport 2007-ben sokszor nyilatkozott, sajtótájékoztatót tartott.

A Levegő Munkacsoport az örmezői sportpálya megszüntetése kapcsán fellépett a sportpályák rendszerváltás óta tartó be-

Bíró Ica és Kőbán Rita nem valamelyik bevásárlóközpontban, hanem a Hunyadi téri piacon hazai árut vásárol

zárása és beépítése ellen. Látványos sajtótájékoztatón vendégünk volt Grosics Gyula, az Aranycsapat kapusa és az UTE focistái. A sportért felelős államtitkár tárgyalásra hívta ugyan a civil szervezetet és felajánlotta együttműködését, a tárgyalások azonban mindmáig nem vezettek eredményre.

Az ellehetetlenült budapesti parkolásról szervezett konferenciánkról a sajtó nagy része tudósított. A közvéleményt nagyban érintő téma most sem jutott tovább az ígéreteknél.

Honlapunkon² rendszeresen megjelennek a tevékenységünkről szóló friss hírek, a nagyközönség és a sajtó munkatársai tájékoztatására.

A sajtó mellett egyre több szervezet, magánszemély címére juttatjuk el a „Lélegzetnyi” havi elektronikus hírlevélünket aktuális tevékenységeinkről.

Részt veszünk környezetvédő hírek szerkesztésében, amely a FigyelőNet kezdeményezésére indult³.

Állandó műsorunk van a Civil Rádióban (szerdánként 16.30–17.00; a beszélgetéseket vezeti: Hajtman Ágnes).

² <http://www.levego.hu>

³ <http://zoldhullam.blog.fn.hu/>

A Levegő Munkacsoport standja az Autómentes Napon

KÖZÖNSÉGGAPCSOLATOK, KAPCSOLATTARTÁS CIVIL SZERVEZETEKSEL, JELES NAPOK

Környezetvédelmi előadásokat és foglalkozásokat szerveztünk, jeles napokon információs standokat működtettünk, a környezeti szempontokat képviseltük különféle civil és kormányzati szervezeteknél, találkozókön. Tagszervezeteinket és más zöld szervezeteket tájékoztatással, irodai szolgáltatásokkal, közös rendezvények szervezésével támogattuk.

Felelős: Hajtman Ágnes és Varga Rita

Részt vettünk az Nemzeti Civil Alap (NCA) országos szervezetek kollégiumában.

Kapcsolatot ápolunk erdélyi környezetvédő és egyéb civil szervezetekkel.

Részt vettünk a Környezet- és Természetvédő Szervezetek XVIII. Országos Találkozásán Pécsen.

Az Európai Mobilitási Hét (szeptember 16–22.) több fővárosi eseményének egyik szervezője voltunk (Hunyadi téri rendezvény, Andrassy úti Fővárosi Autómentes Nap).

Ismeretterjesztő-népszerűsítő tevékenységet folytattunk nyári ifjúsági fesztiválokon és oktatási intézményekben.

Előadást tartottunk az Életerő Napon a légszennyezettség és az ember témában.

Kiállítóként részt vettünk a Corvinus Egyetemen rendezett Dísznövény 2007 Szakkiállításán és Vásáron.

Kiállítóként részt vettünk Csepelen a Madarak és Fák napi rendezvényen.

Kiállítóként részt vettünk a XII. kerületi önkormányzat által a Környezetvédelmi Világnap alkalmából rendezett eseményen.

Kiállítóként részt vettünk a Zöld Forгатagon (Gödöllő).

Kiállítóként részt vettünk az Építőmérnöki szakmai hét rendezvényen.

LEVEGŐ KLUB

Felelős: Varga Rita

Izgalmas előadásokkal indult újra a Levegő Klub a Makadám Klubban, a Lövőház utcában. Nem csak környezetvédelemben tevékenykedő vendégeket, előadókat hívunk, hanem olyan érdekes egyéniségeket, akik tapasztalataikat, véleményüket megosztják a környezetért aggódókkal. A Klubot bárki látogathatja. Első vendégünk dr. Juhász Árpád geológus volt, majd dr. Fodor Gábor környezetvédelmi miniszter és a Rába szennyezés ellen fellépő civil szervezetek képviselői.

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS ÖKOSZOCIÁLIS REFORMJA

Az Európai Unió és az OECD kezdeményezéseivel, ajánlásaival összhangban olyan szabályozott ökoszociális piacgazdaság kialakítását támogatjuk, amelyben a természeti erőforrásokat pazarlóan használó, a környezetet veszélyeztető tevékenységek költségeit teljes egészében az okozókra hárítják. Azt szorgalmazzuk, hogy az így felszabaduló forrásokat a bérterhek csökkentésére, az innováció, a kreativitás erősítésére, az emberi erőforrások fejlesztésére, a környezet állapotának javítására fordítsák.

Témavezetők: Lukács András, Pavics Lázár, dr. Kiss Károly

Számos új anyagot készítettünk az állami költségvetés és adórendszer zöldítése érdekében. Ezek közül kiemelkedett az adócsalásokkal kapcsolatos tanulmányköte-tünk⁴. Ennek alapján levelezést folytattunk a Pénzügyminisztériummal⁵ annak érdekében, hogy visszaszorítsák a személygépkocsik magánhasználatának törvényellenes elszámolását céges költségként.

Részt vettünk a környezetvédelmi tárca által létrehozott munkacsoportban az adóreform zöldítése érdekében.

Kezdeményezésünkre a Gazdasági Versenyképesség Kerekasztalnak (GVK) az *adórendszerrel kapcsolatos állásfoglalásában*⁶ többek között a következőket ajánlja a kormánynak: „A környezetet súlyosan szennyező, egészségkárosító tevékenységet folytatók fizessék meg az általuk okozott károk társadalmi kiadásait.”

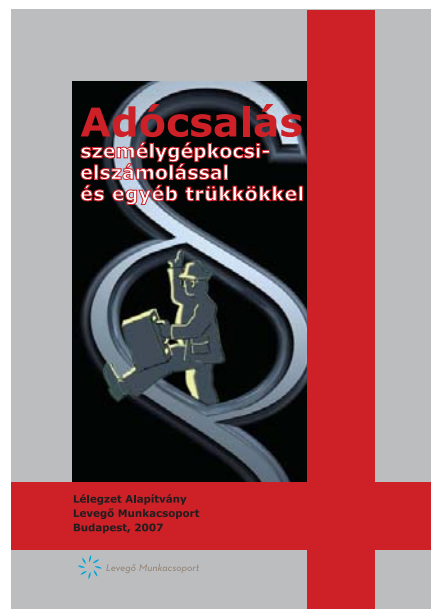
Februárban Lisszabonban két előadást tartottunk a környezetileg káros támogatásokról szóló konferencián⁷. Májusban Berlinben vettünk részt az Európai Környezetvédelmi Iroda (EEB) „Környezetvédelem, innováció, foglalkoztatás” című konferenciáján, amelyen a zöld államháztartási reform kiemelt témaként szerepelt. Októberben Münchenben két előadással is szerepeltünk a környezetvédelmi adókról tartott VIII. világkonferencián⁸.

Júniusban tanévzáró sajtótájékoztatót tartott a Nagycsaládosok Országos Egyesülete közösen a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetével és a Levegő Munkacso-

A Levegő Klub vendége dr. Juhász Árpád geológus

porttal június 15-én délelőtt. A Levegő Munkacsoport kifejtette⁹, hogy az utóbbi évek megszorító intézkedései, az átszervezések, a piacosítás, a tömegközlekedés visszaszorítása, az ún. „reformok” a gyermekek többségének, de különösen a hátrányos helyzetben élőknek a helyzetét súlyosan érintik. Októberben a Levegő Munkacsoport *le-vélben* figyelmeztette¹⁰ Fodor Gábor kör-

4 <http://www.levego.hu/letoltes/kiadvanyok/adocsalas.pdf>

5 http://www.levego.hu/letoltes/kapcsolodo_anyagok/szg-kadocsalas-pm0710.pdf

6 <http://versenykepessseg.magyarorszagholnap.hu/imaget/Adorendszer2009.pdf>

7 http://www.levego.hu/letoltes/kapcsolodo_anyagok/kkt-lisszabon200702.pdf

8 http://www.levego.hu/letoltes/kapcsolodo_anyagok/munchen_0711.pdf

9 http://www.levego.hu/letoltes/kapcsolodo_anyagok/tanvezaro_070515.pdf

10 http://www.levego.hu/letoltes/kapcsolodo_anyagok/fodor_071015.pdf

A Téségi vasutak szerepe c. konferenciát Szili Katalin házelnök nyitotta meg

nyezetvédelmi és vízügyi minisztert, hogy ígérete ellenére a 2008. évi költségvetési törvényjavaslatban és az adótörvényekben a környezetvédelem az eddigieknél is nagyobb veszteséget szenved. Jelentősen tovább növekednek az élőmunka terhei, miközben a súlyosan környezetszennyező tevékenységek támogatása, illetve adókedvezménye emelkedik.

Megalapozottnak bizonyult a Levegő Munkacsoport *figyelmeztetése*, hogy az ellenőrző szervek leépítése komoly kockázati tényezőt jelent. A nyár végén a kormányfő is elismerte: súlyos hiba volt az elmúlt években folyamatosan csökkenteni az ellenőrző szervek létszámát. Bár korántsem a korábbi mértékben, de megkezdődött két szerv, a fogyasztóvédelmi és a környezetvédelmi hatóságok megerősítése.

A Levegő Munkacsoport csatlakozott az egészségbiztosítási rendszer átalakítása ellen tiltakozókhoz. Véleménye szerint a kormány nem tartotta be a jogalkotásról szóló törvényt, és az utolsó pillanatban beérkezett több mint 100 módosító indítvány is jelzi, hogy a reformnak nevezett törvény teljesen kidolgozatlan, nem szolgálja a lakosság érdekeit.

KÖZLEKEDÉS

Tevékenységünk arra irányult, hogy csökkenjenek a közlekedés káros környezeti hatásai, igazságosabb teherviselés valósuljon meg a közlekedés terén, nagyobb támogatásban részesüljön a tömegközlekedés és a vasúti fuvarozás, továbbá a kerékpáros és gyalogos közlekedés, valamint vezessenek be forgalomcsillapítási intézkedéseket a városi életminőség javítása érdekében.

Témavezetők: Lukács András és Schnier Mária

Az egyik hangsúlyos tevékenységünk a közösségi közlekedés melletti kiállás volt. Hátrózzottan felléptünk a viteldíj-emelések ellen – más szervezetekkel, így különösen a Nagycsaládosok Országos Egyesületével és a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájával közösen –, ami részben eredményes volt: jelentősen csökkentették a diák és nyugdíjas HÉV-bérletek árát¹¹, továbbá a diákkedvezmények terén a közlekedési tárca által javasoltnál jóval ésszerűbb megoldást sikerült elérni. Ugyanakkor a díj-emelések mértéke az esetek többségében továbbra is jóval meghaladta az inflációt, ami döntő mértékben hozzájárult ahhoz, hogy 2007-ben drasztikusan, mintegy 8 százalékkal visszaesett a közösségi közlekedéssel utazók száma. *Kimutattuk*¹², hogy az áremelésekkel még az állítólagos célt, a bevételek növelését sem lehet elérni.

Számos megmozdulást szerveztünk – civil szervezetekkel és az érintett önkormányzatokkal közösen – a vasúti mellékvonalak megtartása mellett. Ha háborút nem is, de csatát nyertünk az összefogással: tavaszal a tervezett 28 mellékvonal helyett „csak” 14-en kezdték meg „szüneteltetni” a forgalmat, az év végén pedig a tárca bejelentette, hogy a 38 felszámolásra szánt

11 [http://www.levego.hu/#displayNews\(1626,0\)](http://www.levego.hu/#displayNews(1626,0))

12 http://www.levego.hu/letoltes/kapcsolodo_anyagok/lm-noe-bkvdij_070112.pdf

vonal mindegyikén lesz 2008-ban is szolgáltatás. Júniusban a Magyar Közlekedési Klubbal közösen *konferenciát*¹³ rendeztünk a témáról az Országházban, amelyet Szili Katalin házelnök nyitott meg, és amelyen a német Szövetség a Vasúttért képviselője beszámolt arról, hogy Németországban most sikerrel élesztik újjá a korábban bezárt mellékvonalakat. A MÁV Zrt.-nek, az utóbbi hónapokban a személyszállítás alakulásáról belső használatra készített *szakértői értékelése* mindenben alátámasztotta a Levegő Munkacsoport korábban kialakított álláspontját.

A februárban tartott *tüntetést* követően Hagyó Miklós főpolgármester-helyettes *fogadta* a Levegő Munkacsoport és a Greenpeace képviselőit, akik konkrét javaslatokat tettek arra, miként lehetne rövid idő alatt elfogadható költséggel érdemben javítani a főváros levegőminőségét. Az év folyamán a tömegközlekedés előnyben részesítése (újabb buszsávok létesítése) és a teherforgalom csökkentése terén történt előrelépés.

Olyan rendeletet fogadott el¹⁴ a Fővárosi Közgyűlés decemberben, amely 2008 januárjától jelentősen kiterjeszti azokat a területeket, ahová a tehergépkocsik csak engedéllyel hajthatnak be, és a behajtási díjat is sokszorosára emeli. A rendelet előkészítésében, a politikusok és a közvélemény meggyőzésében jelentős szerepet vállalt a Levegő Munkacsoport.

Szeptemberben precedens értékű per indult¹⁵ a Levegő Munkacsoport szakmai támogatásával: egy budapesti lakos, aki a belvárosi légszennyezettség miatt lett allergiás és asztmás, egymillió forint kárté-

Februárban a Levegő Munkacsoport és a Greenpeace a főváros levegőminőségének javításáért tüntetett.

rítést követel a Fővárosi Önkormányzattól, valamint azon intézkedések haladéktalan megtételét, amelyek biztosítják, hogy az egészségügyi határérték alatt maradjon a légszennyezettség.

Decemberben konferenciát¹⁶ rendeztünk a parkolásról. Ennek legfőbb tanulsága az volt, hogy továbbra sincs konszenzus, rengeteg a nyitott kérdés, amely akadályozza az egységes, a „szennyező fizessen” elv alapján kialakított fővárosi parkolási gyakorlatot. Egyúttal *konkrét javaslatot dol-*

2007-ben megvalósult a Levegő Munkacsoport által már évek óta szorgalmazott buszsáv a Budaörsi úton.

13 <http://www.mkk.zpok.hu/>

14 <http://www.budapest.hu/engine.aspx?page=tirhidden&command=showagendaitem&agendaitemid=60912>

15 http://www.levego.hu/letoltes/kapcsolodo_anyagok/gyomrei-per_0710.pdf

16 [http://www.levego.hu/#showNews\(1919\)](http://www.levego.hu/#showNews(1919))

Kivágott fa pótlása a Zöld levél program keretében

goztunk ki¹⁷ egy gyorsan és kis költséggel megvalósítható dugódíjra, amelynek bevezetésével csökkennek a dugók és a levegőszennyezés, ugyanakkor megfelelő bevétel keletkezik a BKV részére.

Első fokon elveszítettük azt a pert, amelyet *öt civil szervezet indított* annak érdekében, hogy az M0-ás északi hídjá megépülésével ne zúduljon még elviselhetetlenebb forgalom Észak-Budapestre és környékére, és hogy e célból a beruházó valósítsa meg a Levegő Munkacsoport által kidolgozott in-

A Levegő Munkacsoport, a Critical Mass, a Magyar Kerékpárosklub, a Zöld Fiatalok és a Greenpeace békés, látványos közös demonstrációval hívta fel a lakosság és a fővárosi vezetés figyelmét: azonnali változtatásokra van szükség Budapest levegőjének tisztaságáért.

tézkedési terveket¹⁸. A civil szervezetek fellebbeztek az ítélet ellen.

Több alkalommal élesen bíráltuk¹⁹ a Kelenföldi pályaudvar közlekedésfejlesztéséről szóló terveket. A Fővárosi Önkormányzat városüzemeltetési bizottsága a tervezők figyelmébe ajánlotta *azokat a javaslatokat*,²⁰ amelyeket a Levegő Munkacsoport dolgozott ki a témával kapcsolatban.

A kormány végre elhatározta a tehergépkocsik útdíjának bevezetését – méghozzá ugyanazon érvek alapján, amelyeket a Levegő Munkacsoport immár 17 éve hangoztat. Folyamatosan nyomon követtük a fejleményeket²¹, és igyekeztünk befolyásolni a döntéseket. A témáról közös nyilatkozatot adtunk ki a *Magyar Autóklubbal*, majd a *Magyar Közúti Fuvarozók Egyesületével* is. Álláspontunkat megerősítette az *állampolgári jogok országgyűlési biztosa* is.

Részt vettünk abban az uniós folyamatban, amelynek célja, hogy a tehergépkocsik üzemeltetői fizessék meg az általuk okozott környezeti és egészségi károkat. Aktívan közreműködtünk a T&E ezzel kapcsolatos kampányában. Márciusban Brüsszelben aktívan részt vettünk az Európai Bizottságnak a témával kapcsolatos konferenciáján²².

Felléptünk az óriáskamionok európai engedélyezése ellen, levelet írtunk az Európai Parlament képviselőinek²³.

Az Európai Mobilitási Hét budapesti rendezvényeinek egyik szervezője voltunk.

18 http://www.levego.hu/m0-10-es/images/mo-e-hid-birosag_0706.pdf

19 http://www.levego.hu/letoltes/kapcsolodo_anyagok/kelenfold-nyugati-metro-vel_0712.pdf

20 http://www.levego.hu/letoltes/kapcsolodo_anyagok/kelenfold-nyugati-metro_0712.pdf

21 <http://www.levego.hu/kamionstop/>

22 http://www.levego.hu/letoltes/kapcsolodo_anyagok/brussz-kolts_0703.pdf

23 http://www.levego.hu/kamionstop/gigaliner_mep_0707.pdf

LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELEM

Célunk a levegőtisztaságot szolgáló szabályozás szigorításának, valamint a jogszabályok betartatásának elősegítése. A rákkeltő mikrorészecskék magas koncentrációjával kapcsolatos figyelemfelkeltő sajtókampányunkat különösen nagy lakossági érdeklődés kísérte országszerte.

Témavezető: Simon Gergely

Folytattuk a fővárosi STOP SZMOG kampányt a Greenpeace-szel, a Magyar Kérékpáros Klubbal és más szervezetekkel együttműködve. Sajtótájékoztatót szerveztünk Budapesten más civil szervezetekkel együtt a részecskeszennyezésről²⁴. Sajtóanyagokat adtunk, cikkeket írtunk a témában, egyeztetéseket folytattunk a Fővárosi Önkormányzatnál, a KvVM-nél és másutt a jobb szabályozásért. Aktívan részt vettünk az EEB tiszta levegővel foglalkozó munkacsoportjában.

ZÖLD LEVÉL VÁROSZÖLDÍTŐ PROGRAM A BELSŐ PESTI KERÜLETEKBEN

A Levegő Munkacsoport a Lélegzet Alapítvánnyal közösen dolgozott a „Zöld Levél” városzöldítő programon, amelyet a Demján Sándor Jótékonyági Alapítvány adománya tett lehetővé.

Felelős: Beliczay Erzsébet, főmunkatárs Pál János

A Program az V.–VI.–VII. kerület és az Újlipótváros növényállományának növelését tűzte ki céljául. 2007 szeptemberére pályázatot írtunk ki intézmények, társasházak és civil szervezetek részére azzal a feltétellel, hogy a kiültetett növények legalább három éves ápolását is vállalják a nyertesek. Ezt a feltételt főképp csak az őrzött, zárt területek, társasházak, intézmények tudták vállalni.

Egy büntetésvégrehajtási intézet gyógyító belső udvara

A szeptemberi pályázat nyertesei²⁵ főképp társasházak, oktatási intézmények voltak. Nagyobb összeget a faültetési pályázatoknak, illetve egyetemek, közterületek parkosítási projektjeinek ítélte meg a kuratórium. A lakók részvétele a társasházi program egyik elvárása volt a lakók közötti kapcsolat erősítése érdekében.

Az óvodák, iskolák kertjének tervezésében néhány helyen a Budapesti Corvinus Egyetemen tanító dr. Kristin Faurest hallgatói segítettek. A növénytelepítésekre, a fák kivételével, tavasszal kerül sor.

A Gödöllői Szent István Egyetem Tessedik Sámuel ösztöndíjas hallgatói közül többen tartottak gyerekfoglalkozásokat, illetve segítettek a zöldítésben, a rendezvényeken. Szokatlan feladat volt az ún. gyógyító kertekkel foglalkozni. Hajléktalanok napközijéhez kapcsolódó belső udvar, egy büntetésvégrehajtási intézet és egy pszichiátriai rendelő udvara zöldítését készítettük elő a program keretében. Külföldön rengeteg kutatást végeznek ebben a témában, azt igazolva, hogy a kert és maga a kertészkedés a ráfordításokhoz képest nagyon jelentős hasznokkal jár. A sajtó

24 [http://www.levego.hu/#showNewsUp\(1633\)](http://www.levego.hu/#showNewsUp(1633))

25 <http://www.levego.hu/zoldlevel/doc/eredmenyek-ketfordulo.xls>

érdeklődését is leginkább ezek a projektek keltették fel.

Rendezvényeket is támogatott a program:

- Népszerűsítettük a városzöldítést a vegyszermentes élelmiszerek napján a Hunyadi téren.
- Kérdőíveket töltöttünk ki a látogatókkal elültetendő növények fejében az Andrássy úton a Mobilitási Hét keretében.
- Támogattuk a Barát utcai lakosok piknikkel egybekötött utcazöldítő rendezvényét.
- Novemberben ünnepélyesen ültettük el az első fát az UNICEF-fel és terézvárosi, erzsébetvárosi iskolásokkal, valamint egy óvoda gyerekeivel. Ezt további 109 fa követte a környék főútvonalain, amelyek gondozását a helyi civilek vállalták.

A 2008. évben is folytatódó program részleteiről a www.levego.hu/zoldlevel²⁶ honlapon folyamatosan lehet tájékozódni.

A BUDAPESTI AGGLOMERÁCIÓ ÉPÍTETT KÖRNYEZETÉNEK ÉS ZÖLDTERÜLETEINEK VÉDELME

Egyeztetéseken vettünk részt, véleményezéseket dolgoztunk ki, lakossági és szakmai fórumokat szerveztünk a településeken kialakult konfliktusok környezetvédelmi szempontú kezelésére. Ezen tevékenységünk során különös figyelmet fordítottunk a zöldfelületek védelmére, kapcsolódva a fentebb ismertetett Zöld Levél Programhoz.

Témavezető: Schnier Mária

Folytattuk a településrendezési tervek véleményezését. Az I., II., XI., XIII., XV. kerületben állandó jellegű bejelentkezésünk alapján valamennyi kerületi szabályozási

tervet megkapjuk. A lakosság kérésére mintegy 50 budapesti KSZT véleményezési eljárásában, 17 keretövezeti átsorolási ügyben és a Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályozás folyamatban lévő egyeztetési eljárásában vettünk részt.

Budakeszi, Üröm és Piliscsaba önkormányzatai is rendszeresen megkeresik szervezetünket településrendezési terveik módosításával. A településrendezési tervek véleményezési eljárásában való részvételünk során több esetben befogadták és a szabályozásba beépítették a zöldfelületek és a lakókörnyezet védelmére vonatkozó javaslatainkat (például Budapest XI. kerületében az Október huszonharmadika utcai nagy plató védelmének, védelmének és a Bercsényi utca és Váli utca mentén kötelezően létesítendő 5–5 méteres előkertnek az előírása).

Az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium beépítette észrevételeink egy részét a biológiai aktivitásérték számításáról szóló rendeletébe²⁷ Például az előzetes tervezethez viszonyítva lényegesen szigorodtak a nagy bevásárlóközpontok kialakításának feltételei.

A Fővárosi Közgyűlés novemberben egyhangúan fogadta el a határozatot²⁸ Budapest új környezetvédelmi programjáról²⁹, amelynek elkészítésében a Levegő Munkacsoport is részt vett. (Bár a program helyesen fogalmazza meg a teendőket, a végrehajtása egyelőre kérdéses.)

Nagyobb helyi ügyeink

- A Kőbánya-Kispest metró végállomása és a vasútállomás melletti 7

²⁷ http://www.levego.hu/letoltes/kapcsolodo_anyagok/biologiai_aktivitas0701.pdf

²⁸ <http://www.budapest.hu/resource.aspx?ResourceID=Ti rPortalBinary&documentversionid=55968>

²⁹ http://www.studiometropolitana.hu/doc/kornyeze-ti_program_budapest_121.pdf

²⁶ <http://www.levego.hu/zoldlevel/>

hektáros területre tervezett bevásárlóközpont (környezetvédelmi határozatok megfellebbezése, bírósági felülvizsgálat iránti kérelem, az építési engedélyek megfellebbezése).

- Zuglói Zöldváros lakópark (beavatkozóként vettünk részt a Zöldövezet Közhasznú Egyesületnek a környezetvédelmi engedély ellen indított perében).
- A Zuglói Hermina Center lakópark és irodaház terve (ügyészségi felülvizsgálati kérelem, bírósági felülvizsgálati kérelem).
- A MILLFAV végállomásra tervezett bevásárlóközpont (véleményezések, részvétel a Fővárosi Főépítész Iroda és a kerületi Önkormányzat által rendezett egyeztető tárgyalásokon).
- A Budai Skála-telek beépítése: bevásárlóközpont, lakóház, irodaház (részvétel a KSZT és hatástanulmány véleményezési eljárásában, lakossági tájékoztatás).
- Örs vezér terén Árkád bevásárlóközpont 2. részének terve (hatástanulmány véleményezése, részvétel tárgyalásokon).

Termőföldvédelem

Továbbra is kiemelt feladatunknak tekintjük a Pest megyei kavicsbánya-nyitási kérelmek felülbírálását a hatásvizsgálati eljárásokban való részvételünkkel.

A 2007. évben az alábbi kavicsbánya nyitási kérelmek hatásvizsgálati eljárásában vettünk részt:

- Bugyi X. kavicsbánya tervezett új eljárása
- Bugyi 0110 és egyéb helyrajzi számú területeken tervezett kavicsbánya
- Délegyháza XVI. Kavicsbánya bővítés
- Áporka 023 és egyéb helyrajzi számú területeken tervezett kavicsbánya

- Kiskunlacháza 0583 és egyéb helyrajzi számú területeken tervezett kavicsbánya
- Délegyháza 039 és egyéb helyrajzi számú területeken tervezett kavicsbánya
- Bugyi külterületén a Szittyó csatorna mellett tervezett kavicsbánya
- Majosháza külterületén tervezett kavicsbánya
- Ócsa 0501 és egyéb helyrajzi számú területeken tervezett kavicsbánya
- Sződliget és Csörög külterületén tervezett kavicsbánya

Zöldfelület-védelem

- A mélygarázsok építése a zöldterületben szegény városrészek koros fáit veszélyeztetik. 2007-ben a következő mélygarázs-tervek eljárásaiban vettünk részt: Nagymező utca, Hunyadi tér, Rákóczi tér, József nádor tér, Bocskai út, Olimpiai park, Nemzeti Múzeum kertje.
- A 4-es metró tervezett állomásai miatt veszélyeztetett közterületi fák védelmében, valamint a metróépítés költségeinek csökkentéséért javaslatokat tettünk.

Füves sportpályák védelme

- Levélben kértünk tájékoztatást a Budavári Önkormányzat, Zugló és Csepel polgármestereitől a kerületükben lévő sportpályák jövőjére vonatkozóan.
- A Csepel Sport Centrum területére készülő szabályozási terv előzetes véleményezésben hangsúlyoztuk a szabadtéri sportfunkció és zöldfelület megtartásának szükségességét.
- Támogattuk az I. kerület Aladár utcai és a XI. kerület Órmezei lakótelep sportpályájáért küzdő helyi társadalmi szervezeteket.

Tüntetés a Király utca 40. számú ház lebontása ellen

TERÜLETFEJLESZTÉS

Igyekeztünk fékezni a városi terjeszkedést, a vidéken élők leszakadását, valamint kerestük a megfelelő válaszokat a globális éghajlatváltozásra. Fő törekvésünk az említett célokhoz megvalósításhoz szükséges pénzügyi és jogszabályi környezet létrehozása, a döntéshozók befolyásolása, valamint a lakossági tudatformálás volt.

Témavezető: Beliczay Erzsébet

Folytattuk a döntéshozók tájékoztatását az önkormányzati törvény és a területrende-

Civil rendezvény Szentgotthárdon a Rába habzása és a BEGAS a hulladékégető építése ellen

zéssel kapcsolatos eljárásrend módosítása érdekében.

Szorgalmaztuk a városklimatológiai kutatás bevezetését a szabályozásba a globális éghajlatváltozás hatásainak mérséklésére.

Szorgalmaztuk a helyi adottságokhoz és a társadalom teherbíró-képességéhez igazodó, versenyképességünket javító infrastruktúra kiépítését és a meglévő műszaki vagyon jobb karbantartását. Ennek egyik eleme az éghajlatvédelem, az egyre kritikusabb energiafüggőség csökkentése, valamint a szociális feszültségek enyhítése érdekében a távfűtés fejlesztésének szorgalmazása vidéki és városi területeken.

A Levegő Munkacsoport kinyilvánította: nem támogatja az ún. kormányzati negyed projektet. A koncepció kidolgozatlansága, a Nyugati pályaudvar műemléki csarnok-épületének tervezett funkcióváltása, az irreálisan rövid határidők valamint az ország gazdasági helyzete nem támasztják alá a projekt létjogosultságát.

A Levegő Munkacsoport a Védegylettel, az Óvással és más civil szervezetekkel közösen tiltakozott a fővárosnak jórészt a XIX. század végén kialakult területein a tervszerűtlen beavatkozások ellen, így különösen a Belső-Erzsébetváros történelmi épületeinek lebontása és a túlzott beépítések ellen.

RÁBA KAMPÁNY

A Rába szennyeződése, habzása több évtizedes probléma. Miközben Ausztria a környezetvédelem éllovasának próbálja magát feltüntetni, és a saját országában valóban példás eredményekkel büszkélkedhet, a határ közelében másképpen viselkedik. Ennek megváltoztatása érdekében példaértékű nemzetközi összefogás keletkezett.

Felelős: Varga Rita és Lenkei Péter

A civil szervezetek korábban hiába tiltakoztak a Rába habzása ellen, hangjuk nem érte el a sikerhez szükséges ingerküszö-

böt, hiszen gyakorlatilag nem rendelkeztek forrásokkal a szakmai és kommunikációs feladatok megfelelő szintű ellátásához. A Demján Sándor Jótékonysági Alapítvány támogatásának és általa a Levegő Munkacsoportnak köszönhetően azonban 2007-ben a helyzet gyökeresen megváltozott. A Rába habzása az osztrák-magyar diplomáciai fontos kérdésévé vált. Az alapítvány lehetőséget adott arra, hogy a térségben megerősödjön a civil összefogás és a helyi szervezetek érveiket konkrét mérésekkel, tanulmányokkal támasszák alá, hatékony kampányokkal és rendezvényekkel hallassák hangjukat.

A programhoz a Levegő Munkacsoport mellett további 4 civil szervezet csatlakozott: a Hulladék Munkaszövetség, a Greenpeace, a szombathelyi Kerekdó Alapítvány és a győri székhelyű Reflex Környezetvédő Egyesület – ez utóbbi húszéves tapasztalattal rendelkezik a vízgazdálkodás és a környezetvédelmi jog területén. A civil szervezetek akcióikkal, beadványaikkal és felszólításaikkal kikényszerítették a magyar kormány határozott fellépését a Rába habzása ügyében. A többoldalú nyomás hatására az osztrák hatóságok új és szigorúbb kibocsátási határértékeket vezettek be.

Azóta a kibocsátások és az immissziók (a környezet terheltsége) fokozott ellenőrzése történik. Szentgotthárdon 2007. augusztus 2. óta folyamatos mintavevő berendezés üzemel. Az egyik fő szennyező, a BOXMARK cég 2008 végéig a feldbachi, 2009 közepéig pedig a jennersdorfi üzemében magasabb fokozatú tisztítást vezet be.

Veszéllyel fenyeget a térségben a BEGAS Kraftwerk GmbH beruházása: az a hulladékégető, amelyet a Szentgotthárd-Heiligenkreutz Ipari Park osztrák oldalán kívánnak építeni és működtetni. A helyi lakosság a civil szervezetek segítségével megfelelő tájékoztatást kapott a problé-

„A klíma összeköt bennünket” címmel konferenciát szerveztünk kormánypárti és ellenzéki képviselők részvételével

máról és a jogi fellépés lehetőségeiről. Talán ennek is köszönhető, hogy érvényes és eredményes volt az a véleménynyilvánító helyi népszavazás, amelyet áprilisban Szentgotthárdon tartottak a tervezett hulladékégetőről.

A civilek felismerték, hogy csak Magyarországról nem lehet elég nyomást gyakorolni a külföldi szennyezőkre, a szomszéd ország lakosságának és civil szervezeteinek is elleneznie kell a környezetszennyező beruházásokat, hogy azok megghiússal hassanak. A program eredménye, hogy a magyar civil társadalom a BIGAS-Ausztria és a Muravidéki Zöldek-Szlovénia szervezettel közösen vette fel a harcot a hulladékégető ellen.

ÉGHAJLATVÉDELEM

Tevékenységünk a kibocsátások csökkentésére, az energiatakarékosságra, az energiahatékonyság növelésére, a lakosság és az ágazatok energiatakarékos szemléletének erősítésére irányult. Felhívtuk a lakosság és a különféle szakterületek képviselőinek figyelmét a lehetséges megoldásokra, a káros hatások mérséklésének módzataira.

A NÉS társadalmi vitájához 43 civil szervezet által aláírt petíciót több mint száz kerékpáros adta át a politikusoknak

Témavezetők: Beliczay Erzsébet és Szabó Zoltán

Részt vettünk az Energetikai Érdekképviseleti Tanács (EÉT) ülésein, a VAHAVA Program rendezvényein és egyéb szakmai rendezvényeken. Előadásokban, hozzászólásokkal és cikkekben képviseltük az éghajlatvédelmi szempontokat.

Az OT Szabó Zoltánt választotta meg a Kiotói Mechanizmusok Tárcaközi Bizottság civil delegáltjává, aki a bizottságban aktívan képviselte a környezetvédelmi szempontokat – elsősorban a kibocsátás-jog kereskedelmével, együttes megvalósítással, a Nemzeti Kiosztási Tervvel kapcsolatosan.

„A klíma összeköt bennünket” címmel konferenciát szerveztünk tavasszal a Képviselői Irodaházban kormánypárti és ellenzéki képviselők részvételével. Az elhangzottak is alátámasztják a Levegő Munkacsoport véleményét, hogy az üvegházgáz-kibocsátások csökkentése és az alkalmazkodás leghatékonyabb módjai hazánkban a gazdasági szerkezet és a lakossági szokások átalakítása, valamint az energiatakarékosság és hatékonyság növelése.

ÚJ MAGYARORSZÁG FEJLESZTÉSI TERV

Témavezetők: Beliczay Erzsébet, Lukács András, Szabó Zoltán

Észrevételeztük a 2007–2013 közötti időszakra készülő programokat a fenntarthatóság társadalmi és környezeti szempontjaiból.

Az Országos Fejlesztéspolitikai Koncepcióba beépítették sok észrevételünket³⁰.

A Környezet- és Természetvédő Társadalmi Szervezetek Országos Találkozója, illetve Egyeztető Fóruma több munkatársunkat delegálta a Nemzeti Fejlesztési Terv munkabizottságaiba:

- *Beliczay Erzsébet – VOP (2007-2013-ÚMFT)*
- *Hajtman Ágnes – EQUAL (esélyegyenlőség)*
- *Horváth Zsolt - NCA*
- *Lukács András – KIOP*
- *Szabó Zoltán – GOP*

GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS TANÁCS

Az OT Lukács Andrást választotta meg a Gazdasági és Szociális Tanácsba a környezet- és természetvédő társadalmi szervezetek képviselőjeként.

A GSZT-ben véleményezte az egészségügyi reformról szóló állásfoglalás-tervezetet és háttéranyagot készített a témáról. Részt vett az éghajlatváltozásról szóló állásfoglalás kidolgozásában, amelyet végül úgy fogadott el a GSZT, hogy az megfelel a környezetvédelmi szempontoknak.

A GSZT Civil Oldala megbízásából részt vett a Vállalatok Társadalmi Felelősségvállalása Munkacsoportban, amely részletes ajánlást készített a témában. A GSZT azon ülésén, amelyen a Lisszaboni Stratégia végrehajtásának helyzetét vitatták

30 http://www.levego.hu/kiadvany/nft/nfh_halm.pdf

meg, hozzászólásában rámutattam, hogy a környezetvédelmi szempontok háttérbe szorulnak, pedig a stratégia egyik pillére (a szociális és gazdasági mellett) a környezetvédelmi. Egyúttal szorgalmazta, hogy a GDP helyett, illetve mellett más mutatókat (is) alkalmazzanak, mert a GDP által mért gazdasági növekedés egyre kevésbé alkalmas a társadalmi jólét kifejezésére. A GSZT úgy döntött, hogy a közeljövőben részletesen foglalkozik majd a témával.

A GSZT Civil Oldala 5 helyet kapott a „Magyarország Holnap” kerekasztalokban. A Civil oldal a Gazdasági Versenyképesség Kerekasztal (GVK) tagjának jelölte Lukács Andrást. Ennek keretében részletes anyagot dolgozott ki az adóreformmal kapcsolatban, amit a GVK ajánlásként továbbított a kormány felé. Tevékenysége eredményeként GVK általánosabb adóreform ajánlásaiba is beépítették a környezetvédelmi szempontokat. Erről nagyobb cikk jelent meg a Világgazdaság című napilapban.

KÉMIAI BIZTONSÁG, VEGYI ANYAG POLITIKA, REACH

Témavezetők: Pál János és Simon Gergely

Minden hónapban kiadtuk elektronikus vegyi anyag hírlevelünket, melyet az interneten is elérhetővé tettünk.

Részt vettünk a témával foglalkozó hazai tárcaközi munkabizottságban.

Együttműködtünk az EEB és a HEAL (Egészség- és Környezetvédelmi Szövetség) szervezetekkel a higany felhasználásának korlátozásáért végzett tevékenységben.

Részt vettünk a WECF (Európai Nők a Közös Jövőért), a HEAL és az EPHA (Európai Közegészségügyi Szövetség) által Pozsonyban rendezett egészségügyi konferencián, melynek egyik fő témája a vegyi anyagok egészségre gyakorolt hatása volt.

A zöldségek és gyümölcsök növényvédőszer-tartalmával kapcsolatos képeslapokat, szórólapokat készítettünk

Több előadást tartottunk és nyilatkozatot adtunk a háztartásokban lévő termékek kockázatos vegyianyag tartalmáról.

NÖVÉNYVÉDŐ SZEREK

Témavezető: Pál János

Aktívan részt vettünk az Európai Unió növényvédő szerek használatát szabályozó új rendeletének, irányelvének és stratégiájának alakításában. Az ügyben több európai környezetvédelmi civil szervezettel is együttműködtünk (pl. PAN Europe, PAN Germany).

A jogalkotási folyamatról a lakosságot is tájékoztattuk és lehetővé tettük, hogy magyarul is használható legyen a témával kapcsolatos akcióoldal³¹.

A környezetvédő civil szervezetek delegáltjaként részt vettünk a Növényvédőszer Engedélyezési Egyeztető Tanács (NEET) ülésein, ahol igyekeztünk minél inkább elfogadtatni a környezeti és egészségvédelmi szempontokat.

Információs szórólapokat és képeslapokat készítettünk a zöldségek és gyümölcsök növényvédőszer-tartalmával kapcsolatban.

³¹ <http://www.pesticidewatch.eu>

AGRÁR-KÖRNYEZETVÉDELEM TÉMAVEZETŐK: PÁL JÁNOS ÉS SZABÓ ZOLTÁN

Az EU 6. K+F keretprogramja által támogatott MethodEx európai kutatás magyar partnereként a környezeti externáliák számszerűsítésére esettanulmányokat készítünk. A következő mezőgazdasági témájú esettanulmányok első változata készült el:

- Intenzív és extenzív sertéstelep környezeti és egészségügyi költségeinek bemutatása
- Intenzív és extenzív marhatelep (hús- és tejtermelés) környezeti és egészségügyi költségeinek bemutatása
- Intenzív és extenzív növénytermesztés környezeti és egészségügyi költségeinek bemutatása
- A mezőgazdasági talajhasználat hatásai

SZABVÁNYOSÍTÁS

2005 decemberétől a Levegő Munkacsoport az Európai Környezetvédő Civil Szervezetek Szabványosítási Szervezetének (ECOS) tagja. A brüsszeli székhelyű nemzetközi ernyőszervezet célja, hogy elősegítse a környezetvédelmi szempontokat figyelembe vevő szabványosítást. Ez egyelőre az EU-ban is nehezen halad az ellenérdekelt érdekcsoportok és a tájékozatlanság miatt. A terület önmagában is tudna foglalkoztatni egy munkacsoportot hazánkban is. Csekély kapacitásunkat információk szerzésére fordítjuk.

Felelős: Beliczay Erzsébet

NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

Célunk, hogy vegyük át a nemzetközi gyakorlatból (különösen az Európai Unió gyakorlatából) a kölcsönös előnyöket biztosító következetesebb környezetvédelmi szabályozást, ugyanakkor a piac torzító hatásait

tompítva őrizzük meg természeti és kulturális adottságainkat. Elősegítjük, hogy az EU Alapjaiból nyújtott támogatások és az Új Magyarország Fejlesztési Program megfeleljenek a fenntartható fejlődés követelményeinek.

Témavezető: Lukács András

Az egyes témáknál már szóltunk vonatkozó nemzetközi kapcsolatainkról, így itt csak egy rövid általános áttekintést adunk.

A Levegő Munkacsoport az Európai Környezetvédelmi Iroda (*EEB, a legnagyobb európai környezetvédő civil szervezet*)³², az Európai Közlekedési és Környezetvédelmi Szövetség (*T&E*)³³, az Európai Éghajlati Hálózat (*CAN Europe*)³⁴, az Autómentes Világhálózat³⁵, a Nehezen Lebomló Szerves Szennyező Vegyületektől Mentésítő Nemzetközi Hálózat (*IPEN*)³⁶, a Növényvédőszer Akcióhálózat Európai Tagozata (*PAN-Europe*)³⁷ és az Európai Környezetvédő Civil Szervezetek Szabványosítási Szervezete (*ECOS*)³⁸ tagja. 2005-ben Lukács Andrást választották meg az ITDP (Közlekedés- és Fejlesztéspolitikai Intézet)³⁹ Európai Tagozatának alelnökévé, majd 2007-ben újraválasztották. Emellett munkakapcsolatban álltunk többek közt a Közép- és Kelet-Európai Bankfigyelő Hálózattal⁴⁰, a TRANSFORUM nemzetközi területfejlesztési munkacsoporttal, valamint a TAIEX Kecskeméti Irodájával.

Számos nemzeti civil szervezettel is jó kapcsolatot ápolunk, többek között a Dán Ökológiai Tanáccsal, a lengyel Fenntartható Fejlődés Intézettel, az Osztrák Közlekedé-

32 <http://www.eeb.org>

33 <http://www.t-e.nu>

34 <http://www.climnet.org>

35 <http://www.worldcarfree.net>

36 <http://www.ipen.org>

37 <http://www.pan-europe.info>

38 <http://www.ecostandard.org>

39 <http://www.itdp.org>

40 <http://www.bankwatch.org>

si Klubbal, a Német Közlekedési Klubbal, a Német Zöld Költségvetés Szövetséggel. Nemzetközi téren kapcsolatot tartunk kormányzati és egyéb hivatalos szervekkel is: az Európai Bizottsággal (különösen a Környezetvédelmi Főigazgatósággal, a Közlekedés és Energia Főigazgatósággal, a Régiós Főigazgatósággal, valamint az Adó- és Vámügyi Főigazgatósággal), az Európai Parlamenttel, az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel és másokkal.

Madarassy Judit Brüsszelben segíti a munkánkat, a kapcsolattartást az Európai Unió intézményeivel és civil szervezeteivel.

TANULMÁNYOK ÉS EGYÉB KIADVÁNYOK

TANULMÁNYOK

- Kiss Károly (szerk.): *Tiltandó támogatások – Környezetileg káros támogatások a magyar gazdaságban* (2007-ben könyv alakban is megjelent – a L'Harmattan Kiadó gondozásában – a korábban elkészült tanulmánykötetünk. Megállapításai hazánkban úttörő jellegűeknek számítanak.)
- Zichler Szilvia, Ocskay Rita, Salma Imre (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Kémiai Intézet): **Budapest levegőszennyezettségének története**
- Andreas Geißler: *Város, vidék, vasút - Kötőpályás megoldások a regionális közlekedésben* (A német Szövetség a vasútért kiadványának fordítása)
- Lukács András (szerk.): *Adócsalás személygépkocsi-elszámolással és egyéb trükkökkel*
- **Improving the Knowledge Base on Car Purchasing Decision Mechanisms and the Environmen-**

tal Impact of Company Car Taxation. Final Report from Institute for European Environmental Policy (IEEP; UK/Belgium) with Automotive Business Research (ABRL; UK) COWI Consulting (Denmark) for the European Commission's DG Environment (contract reference: ENV.C.1/SER/2006/0014r) – (Nemzetközi tanulmány a személygépkocsik vásárlását és használatát befolyásoló tényezőkről. A tanulmány elkészítésében a Levegő Munkacsoport is részt vett.)

- Justin Hyatt: **Fenntartható közlekedés a városban – Útmutató önkormányzatoknak** (A kiadványt a Zöld Fiatalok jelentette meg, a Levegő Munkacsoport lektorálta.)
- **Tudatos Vásárló 11. szám, Közlekedés** (A Tudatos Vásárlók Egyesülete kiadványának elkészítésében a Levegő Munkacsoport is közreműködött.)

A Levegő Munkacsoport rendszeresen készít részletes **összefoglalókat különböző külföldi tanulmányokról**, amelyeket közzétesz a honlapján, és amelyekről tájékoztatást ad a **Lélegzetnyi** című hírlevelében.

EGYÉB KIADVÁNYOK

- Hajtman Ágnes: **Megyek a boltba** (28 oldalas tájékoztató)
- **Éghajlatvédelem** (16 oldalas tájékoztató)

ELEKTRONIKUS HÍRLEVELEK

- **Lélegzetnyi** (szerk. Lukács András, Szép Zsuzsa), megjelenik havonta⁴¹
- **Vegyí anyag hírlevél** (szerk. Pál János), megjelenik havonta
- **Green Budget News**, negyedévente megjelenő európai hírlevél a zöld

41 <http://www.levego.hu/lelegzetnyi/>

költségvetésről a Német Zöld Költségvetés Szövetség gondozásában, amelynek a szerkesztésében a Levegő Munkacsoport is részt vesz⁴²

LÉLEGZET

WWW.LELEGZET.HU

FŐSZERKESZTŐ: MÁN-VÁRHEGYI RÉKA

A Lélegzet című környezetvédelmi lap 1991 óta jelenik meg folyamatosan a Levegő Munkacsoport gondozásában. A lapot a környe-

42 <http://www.foes.de/en/GBN.html>

zetvédelmi szakma ismeri, de más profilú sajtóorgánumok is hivatkoznak rá. A korábbi havilap 2006 óta elegáns külső formában, megújított tartalommal negyedévente jelenik meg, 2000 példányban. Negyedévente megjelenő szakfolyóiratunk 2007-ben főképp az éghajlatvédelemmel foglalkozott. Az első számban az energia, a másodikban a víz, a negyedikben a közlekedés volt a főtéma. A harmadik szám ettől eltérően egy sok félreértésre okot adó privatizációs eszköz, a PPP konstrukció tapasztalataival foglalkozott. A negyedik szám főtémája a tömegközlekedés volt.

A LEVEGŐ MUNKACSOPORT SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE 2007-BEN

KÖZGYŰLÉS: 127 tagszervezet					
SZAKÉRTŐI TESTÜLET: 110 fő	ELNÖKSÉG: Elnök Elnökhelyettesek (3 fő) Elnökségi tag (1 fő)			FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG: 3 fő	
Igazgató					
Pártoló tagok	Programvezetők:	Sajtófelelős	Lélegzet	Környezeti	Gazdasági részleg:
Lélegzetnyire feliratkozottak	7 fő (5 főállásban, 1 megbízással, 1 vállalkozó)	Kommunikációs munkatárs	szerkesztősége: 2 fő	Tanácsadó Iroda: 3 fő	2 fő
Önkéntesek	Civil kapcsolatok: 1 fő				Iroda-vezetés: 1 fő

A Levegő Munkacsoport éves pénzügyi beszámolója a 2007. évről (Mérleg fordulónap: 2006. XII. 31.)

MÉRLEG

ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK)

adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	Előző év	Tárgyév
A. Befektetett eszközök	1 845	387
I. Immateriális javak		
II. Tárgyi eszközök	1 845	387
III. Befektetett pénzügyi eszközök		
B. Forgóeszközök	28 130	13 075
I. Készletek	0	
II. Követelések	11 696	3 953
III. Értékpapírok	0	
IV. Pénzeszközök	16 434	9 122
C. Aktív időbeli elhatárolások	7 314	4 820
Eszközök összesen	37 289	18 282

FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)

adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	Előző év	Tárgyév
D. Saját tőke	25 134	13 162
I. Induló tőke/Jegyzett tőke	0	
II. Tőkeváltozás/Eredmény	20 062	25 134
III. Lekötött tartalék	0	
IV. Értékelési tartalék	0	
V. Tárgyévi eredmény közhasznú tevékenységből	5 072	-11 972
VI. Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből	0	0
E. Céltartalékok		
F. Kötelezettségek	3 468	563
I. Hátrasorolt kötelezettségek	0	
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	3 468	563
G. Passzív időbeli elhatárolások	8 687	4 557
Források összesen	37 289	18 282

EREDMÉNYKIMUTATÁS

adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	Előző év	Tárgyév
A. Összes közhasznú tevékenység bevétele	110 702	59 254
1. Közhasznú célú működésre kapott támogatás	4 522	4 121
a) alapítótól	0	0
b) központi költségvetésből	228	4 121
c) helyi önkormányzattól	0	0
d) egyéb	4 294	
2. Pályázati úton elnyert támogatás	88 448	24 553
3. Közhasznú tevékenységből származó bevétel	12 269	25 247
4. Tagdíjból származó bevétel	3 082	4 272
5. Egyéb bevétel	2 381	1 061
B. Vállalkozási tevékenység bevétele	0	0
C. Összes bevétel (A+B)	110 702	59 254
D. Közhasznú tevékenység ráfordításai	105 630	71 226
Anyagjellegű ráfordításai	65 441	27 314
Személyi jellegű ráfordítások	32 872	32 442
Értékcsökkenési leírás	2 265	2 493
Egyéb ráfordítások	5 021	3 763
Pénzügyi műveletek ráfordításai	31	0
Rendkívüli ráfordítások	0	5 214
E. Vállalkozási tevékenység ráfordításai	0	0
Anyagjellegű ráfordítások	0	0
Személyi jellegű ráfordítások	0	0
Értékcsökkenési leírás	0	0
Egyéb ráfordítások	0	0
Pénzügyi műveletek ráfordításai	0	0
Rendkívüli ráfordítások	0	0
F. Összes ráfordítás (D+E)	105 630	71 226
G. Adózás előtti vállalkozási eredmény (B-E)	0	0
H. Adófizetési kötelezettség	0	0
I. Tárgyévi vállalkozási eredmény (G-H)	0	0
J. Tárgyévi közhasznú eredmény (A-D)	5 072	-11 972

Tájékoztató adatok	Előző év	Tárgyév
A. Személyi jellegű ráfordítások	32 872	32 442
1. Bérköltség	23 172	20 637
ebből: - megbízási díjak	3 715	0
- tiszteletdíjak		0
2. Személyi jellegű egyéb kifizetések	2 366	4 863
3. Bérjárulékok	7 334	6 942
B. A szervezet által nyújtott támogatások	4 726	3 524
Phare programban közreműködő partner	4 726	1 324
Egyéb szakmai programok támogatása	4 726	2 200

A 2007. évben kapott támogatások, bevételek részletezése

A bevétel forrása	A támogatás célja	ezer Ft
Központi költségvetés	Részletezése a másik táblázatban	20 380
Pesticide Action Network Germany	A lakosság figyelmének felhívása a növényvédőszer maradékokra	1 241
Közép- és Kelet-Európai Bankfigyelő Hálózat	PPP tanulmány	503
REC DUNA-2005/II-29.	Duna-Medence szennyezés - csökkentés	333
Exiopol		2 095
Jogi személyek támogatása		16 009
Magánszemélyek támogatása		1 126
Szja 1%-a	Az 1996. évi CXXVI. Törvény szerint	3 569
Tagdíj		4 272
Tanulmányok, kiadványok		5 800
Szakértői munka, tanácsadás		390
Szponzori bevétel		1 800
Munkaügyi Központ térítése		552
Útiköltség térítés		1 031
Bankkamatok		144
Egyéb bevételek		9
Bevételek összesen		59 254

Kimutatás a 2007. évi költségvetési támogatások mértékéről és felhasználásáról

adatok ezer Ft-ban

Támogatást nyújtó neve	Támogatás összege - áthozat 2006-ról	Támogatás összege tárgyévben	Támogatás összegének átvitele 2008. évre	Felhasználás célja	Felhasználás összege tárgyévben	2006. évben felhasznált	Átvitel összege 2008-ra
Környezetvédelmi Alap Célelőirányzat	391			Környezetvédelmi szempontok érvényesítése a szabványokban K 36-06-00474 K	391	209	
Környezetvédelmi Alap Célelőirányzat	105			A városi környezet állapotának javítása K 36-06-00317 K	105	3895	
Környezetvédelmi Alap Célelőirányzat	255			3L a Fenntarthatóságra nevelés évtizedében K 36-06-00477 K	255	745	
Környezetvédelmi Alap Célelőirányzat	105			Településfejlesztéssel és környezetvédelemmel kapcsolatos hatósági eljárásokban hatékony társadalmi részvételt - tisztázott körülmények között, emberi vegyi anyag - használatot és szabályozást! K 36-06-00475 K	105	695	

Kimutatás a 2007. évi költségvetési támogatások mértékéről és felhasználásáról (folytatás)

adatok ezer Ft-ban

Támogatást nyújtó neve	Támogatás összege - áthozat 2006-ról	Támogatás összege tárgyévben	Támogatás összegének átvitele 2008. évre	Felhasználás célja	Felhasználás összege tárgyévben	2006. évben felhasznált	Átvitel összege 2008-ra
Környezetvédelmi Alap Célelőirányzat		691	9	Optimális zöldterületi arányok kialakítása az országos, valamint a fővárosi jogszabályokban ... K-36-06-00233 C	691		9
Környezetvédelmi Alap Célelőirányzat		3500		A közlekedés okozta üvegházhatású gázok csökkentése K-36-06-00104 U	3500		
Nemzeti Civil Alaprogram		900		Környezetvédelmi társadalmi szervezetek folyamatos együttműködése a főváros pesti oldalának külső kerületeiben a lakókörnyezet minőségéért a Levegő Munkacsoport szakmai támogatásával NCA 00670/21/06	900		
Nemzeti Civil Alaprogram	292			Jelentlet nemzetközi szervezetekben NCA 00580/23/06	292	336	
Nemzeti Civil Alaprogram	264			Éghajlatvédelem - nemzetközi tapasztalatok átvétele NCA 00559/23/06	264	736	
Nemzeti Civil Alaprogram	71			A megújult Lélegzet folyóirat kiadása és a www.lelegzet.hu honlap gondozása NCA 01116/22/06	71	929	
Nemzeti Civil Alaprogram	-4	6251	249	Működési támogatás NCA-ORSZ-07-P-1148	6251	-4	249
Nemzeti Civil Alaprogram		996	430	Alföldi települések érdekérvényesítésének segítése NCA-CIV-07-B-P-0056	996		430
Nemzeti Civil Alaprogram		383	617	A lélegzet című folyóirat megjelentetése NCA-CIV-07-F-P-0249	383		617
Nemzeti Civil Alaprogram		500	40	Együttműködés Európai Környezetvédő Szervezetekkel NCA-NK-07-A-P-0316	500		40
Nemzeti Civil Alaprogram		500	300	A nemzetközi tapasztalat hazai eredményei és átadásának segítése nemzetközi tevékenységet segítő ismeret és képzés támogatás a környezetvédelem terén NCA-NK-07-B-P-0219	500		300
Nemzeti Civil Alaprogram		0	500	Környezetvédelem magyarul NCA-NK-07-C-P-0427	0		500
Nemzeti Civil Alaprogram		850	150	EU döntéshozatali folyamataiban való civil részvétel elősegítése a környezetvédelem terén NCA-NK-07-D-P-0218	850		150
Nemzeti Civil Alaprogram		158	72	Jelentlet NCA-NK-07-E-0137	158		72

Kimutatás a 2007. évi költségvetési támogatások mértékéről és felhasználásáról (folytatás)

adatok ezer Ft-ban

Támogatást nyújtó neve	Támogatás összege - áthozat 2006-ról	Támogatás összege tárgyévben	Támogatás összegének átvitele 2008. évre	Felhasználás célja	Felhasználás összege tárgyévben	2006. évben felhasznált	Átvitel összege 2008-ra
Nemzeti Civil Alaprogram		0	890	Belföldi döntéshozó, tanácsadó, szakértői testületben való részvétel, illetve szektorok közötti együttműködés NCA-ÖNSZ-07-B-P-0046	0		890
Nemzeti Kulturális Alap		3372		Lélegzet című folyóirat 2007. évi 4 lapszáma megjelenítésére NKA 2501-886	3372		
Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium		800		Fogyasztóvédelem FV-2005-I/12	0	800	
Központi költségvetés összesen	1479	18901	3 257		19584	8341	3257

Kimutatás a vagyon 2007. évi felhasználásáról

adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	Előző év	Tárgyév
I. Induló tőke/Jegyzett tőke	0	0
II. Tőkeváltozás/Eredmény	20 062	25 134
III. Lekötött tartalék	0	0
IV. Értékelési tartalék	0	0
V. Tárgyévi eredmény közhasznú tevékenységből	5 072	-11 972
VI. Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből	0	0
D. Saját tőke	25 134	13 162

adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	Előző év	Tárgyév
Immateriális javak	0	
Tárgyi eszközök	1 845	387
Befektetett eszközök	1 845	387

Kimutatás a vezető tisztségviselőknek nyújtott 2007. évi juttatásokról

adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	Bér, megbízási díj	Egyéb juttatás	Összesen
Elnök	2400	116	2516
Elnökhelyettesek	1398	116	1514
Elnökségi tag	846	116	962
Összesen	4644	348	4992

Kimutatás a 2007. évi cél szerinti juttatásokról

adatok ezer Ft-ban

Továbbutalt támogatás pénzüsszege:	4 726
------------------------------------	-------

A LEVEGŐ MUNKACSOPORT 2008. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI TERVE

A 2008. évi költségvetés bevételi oldala

2008. 01. 01.-jei pénzkészlet nyitó	9 122	9 122
--	--------------	--------------

A bevételi forrás megnevezése	Minimum terv szerint	Optimum terv szerint
KVVM „kis norvég alap”	6 500	6 500
KVVM „Ökotárs pályázat”	5 500	8 500
NCA működési támogatás	4 900	6 000
NCA szakmai kollégiumok támogatásai	6 200	10 400
NKA támogatása	600	2 200
Önkormányzati támogatás	150	450
Tagdíjak	480	3 480
Külföldi pályázati támogatások	4 200	8 000
Methodex utófinanszírozás	2 450	2 450
PAN Germany	650	650
Zöld levél projekt LMCS arányos része	4 700	4 700
HEFOP	11 500	11 500
Jogi személyek támogatásai	5 560	11 200
Magánszemélyek támogatásai	400	1 800
SZJA 1%-a	2 400	3 200
Munkagyi központ térítése	390	390
Útiköltségek megtérítése	900	1 100
Tanulmányok, szakértői munkák ellenértéke	3 800	5 800
Bankkamatok	130	190
Egyéb bevételek	300	390
Összesen	61 710	88 900
Kiadási terv szerinti várható kiadás összege:	68 365	80 983
Várható pénzkészlet záróösszeg 2008.12.31.-én	2 467	17 039

A 2007. évi kiadások és a 2008. évi költségvetési terv

Költségek, ráfordítások	2007. évi terv	2007. évi tény	2008. évi minimum terv	2008. évi optimum terv
Energia	264	269	272	290
Tisztítószer	24	13	16	17
Irodaszerek	988	508	600	850
Egy éven belül elhasználódó anyag	30	458	600	680
Szállítás, rakodás	198	183	210	380
Bérelti díjak	4 312	4 178	4 350	4 350
Karbantartás	119	170	195	220
Hirdetés	1 000	506	650	1 150
Oktatás	75	45	160	290
Utazás és kiküldetés.	4 423	2 914	3 250	4 025
Újság, szakkönyv	600	698	752	790
Posta	1 140	489	525	690
Telefon	1 378	1 379	1 463	1 640
Internet szolgáltatás	728	864	904	904
Fénymásolás	0	40	60	120
Nyomda	6 500	3 484	3 260	4 100
Grafikai munkák	300	307	328	400
Szerkesztés	1 450	2 174	1 966	2 600
Honlap fejlesztés	1 800	447	400	1 050
Rendezvények	700	1 010	420	645
Újságcikkek	200	207	250	310
Szakértői tevékenység	636	1 601	1 710	2 030
Fotók, illusztrációk	150	50	60	100
Tanácsadás	45	697	600	890
Tv stúdió munkálatai	0	180	0	200
Számítástechnikai szolgáltatások	288	460	1 540	1 740
Tanulmányírás alvállalkozói díja	0	1 200	0	0
Egyéb igénybe vett szolgáltatások	2 800	1 317	1 930	2 980
Hatósági díjak, illetékek, perköltség	94	342	1 945	2 100
Biztosítási díj	20	33	38	40
Bankköltség	627	400	435	460
Tagdíjak	400	220	230	270
Különféle egyéb költségek	0	471	480	500
Foglalkozás egészségügyi díjak	100	0	100	100
Béreköltség	28 906	20 638	24 228	27 566
Személyi jellegű egyéb kifizetések	4 468	4 863	5 160	5 870
Bérfelárulások	8 690	6 942	8 058	9 096
Értékcsökkenési leírás	1 240	2 493	980	980
Késedelmi pótlék	0	0	0	0

A 2007. évi kiadások és a 2008. évi költségvetési terv (folytatás)

Költségek, ráfordítások	2007. évi terv	2007. évi tény	2008. évi minimum terv	2008. évi optimum terv
Megtérített számlák	0	0	0	
Továbbutalt támogatás	0	3 524	0	
Költségvetéssel elszámolt adók	0	0	0	
Egyéb ráfordítás	0	238	240	560
Kölcsönök, hitelek egyéb fizetendő kamat	0	5 214	0	0
Költségek, ráfordítások összesen	74 693	71 226	68 365	80 983

A LEVEGŐ MUNKACSOPORT 2008. ÉVI MUNKATERVE

I. ÁLTALÁNOS

1. Folyamatosan dolgozunk annak érdekében, hogy megvalósuljanak azok a célok, amelyeket a Környezet- és Természetvédő Szervezetek XV. Országos Találkozója (Zalaegerszeg, 2005. március) egyhangúlag elfogadott. Ezeket a célkitűzéseket a „Civil szervezetek elvárásai a Magyar Köztársaság Kormányától 2002 és 2006 között a fenntartható fejlődés érdekében” című állásfoglalásban fogalmazták meg¹.
2. Javítjuk tájékoztatási tevékenységünket a lakosság, a sajtó és a döntéshozók felé egyaránt. Ezen belül kiemelt feladat, hogy Lélegzetnyi című havi elektronikus hírlevelünk és Lélegzet című negyedévi lapunk segítse az olvasót eligazodni az időszerű kérdések környezetvédelmi vonatkozásaiban. A lap fő célcsoportjai a média, a felsőoktatási intézmények hallgatói, a politikusok, az üzleti élet középvezetői, a környezetvédelmi kérdésekkel foglalkozó szakértők, valamint a civil szervezetek.
3. Havonta megtartjuk a Levegő Klub összejöveteleit tagszervezeteink, Szakértői Testületünk tagjai, valamint az egyéb érdeklődők részére.
4. Minden kedden 16 és 18 óra között lehetőséget biztosítunk irodánkban tagszervezeteink képviselői és Szakértői Testületünk részére a találkozásra és tapasztalatcsere-re. Előzetes egyeztetés alapján ilyen találkozókra máskor is sor kerülhet.
5. Rendszeresen megjelentetjük Körlevelünket tagszervezeteink és a Szakértői Testület tagjai részére.

6. Jelentősen növeljük tagjaink számát.
7. A tevékenységi körünket érintő témákban részt veszünk a jogalkotási folyamatokban.
8. Rendszeres kapcsolatot tartunk az Európai Unió érintett intézményeivel.
9. Folyamatos kapcsolatot tartunk az érintett tárcák és egyéb hatóságok illetékeseivel.
10. Különös figyelmet fordítunk a nép-egészségügyi, környezetegészségügyi kérdésekre, a települések környezeti minőségére.
11. Foglalkozunk a sport területén meglévő környezeti problémákkal.
12. Fenntartjuk és működtetjük Környezetvédelmi Tanácsadó Irodánkat.
13. Szakmai és egyéb rendezvényeket szervezünk a vélemények és információk cseréjének elősegítésére.
14. Tagszervezeteinken keresztül is folyamatosan figyelemmel kísérjük a helyi önkormányzatok környezetvédelmi programjait, ezek tervezését és teljesítését.
15. Évente legalább egy alkalommal összehívjuk a Levegő Munkacsoport Szakértői Testületének teljes ülését.
16. Szakmai segítséget nyújtunk a környezeti nevelési, iskolai programok megvalósításához.
17. Külföldi hivatalos útjainkról minden alkalommal tájékoztatást adunk Körlevelünkben.
18. Komoly hangsúlyt helyezünk a szervezetfejlesztési kérdésekre.
19. Honlapunkon továbbra is közzéteszük közérdeklődésre számot tartó anyagainkat.

II. ÁLLAMI KÖLTSÉGVETÉS ÉS ADÓRENDSZER

1. Folytatjuk szakmai és tájékoztató munkánkat a költségvetés és az adórendszer környezetbarát átalakításáért.

¹ <http://www.levego.hu/kormany/elvarasok2010.pdf>

2. Elkészítjük alternatív költségvetési javaslatainkat a 2009. évre.
3. Folytatjuk munkánkat annak érdekében, hogy minél pontosabb kimutatás készüljön a súlyosan környezetszennyező és egészségkárosító tevékenységeknek nyújtott állami támogatásokról. Részt veszünk az ezzel összefüggő szakmai és tájékoztató munkában.
4. Újabb népszerűsítő kiadványt készítünk a zöld államháztartási reformról.
5. Folyamatosan figyeljük a környezetvédelmi tárca hatáskörébe tartozó források felhasználásának alakulását, és szükség szerint javaslatokat teszünk ezzel kapcsolatban.
6. Szorosan együttműködünk azokkal a hazai és külföldi személyekkel és szervezetekkel, amelyek szintén a zöld államháztartási reform megvalósításáért tevékenykednek.
7. Tovább folytatjuk aktív részvételünket az Európai Környezetvédelmi Iroda (EEB) kampányában a környezetvédelmi pénzügyi reformért.
8. Az EU kiemelt kutatási projektjeként (Exiopol) részt veszünk a környezeti külső költségek (externáliák) vizsgálatában. (Az úttörő kutatás mikro-, szektorális és makroszinten kísérel meg módszertant kidolgozni azoknak a környezeti károknak a meghatározására, amelyeket a gazdasági döntéshozatali rendszer jelenleg még nem tud kezelni.)
9. Részt veszünk a Német Zöld Költségvetés Szövetség (FÖS) gondozásában megjelenő elektronikus hírlevél, a Green Budget News szerkesztésében és terjesztésében.
2. Sürgetjük a tömegközlekedés finanszírozási gondjainak tartós rendezését, és ennek érdekében javaslatokat készítünk.
3. Szorgalmazzuk a Budapesti Közlekedési Szövetség mielőbbi valódi megalakítását.
4. Fellépünk annak érdekében, hogy a tervezett 4-es metró a környezetvédelmi jogszabályok betartásával és a környezetvédelmi engedélyben megfogalmazott kikötésekkel épüljön meg.
5. Folytatjuk tevékenységünket a fővárosi behajtási díj mellett, valamint a dugódíj mielőbbi bevezetése érdekében, továbbá a parkolási rendszer átalakításáért.
6. Folytatjuk kampányunkat a vasúti közlekedés javításáért.
7. Folytatjuk „A sínek tovább bírják” kampányunkat annak érdekében, hogy az áru fuvarozást egyre növekvő mértékben helyezzék át közútról vasútra, elősegítjük a kombinált fuvarozás nagyobb mértékű térhódítását.
8. Meghívás esetén részt veszünk a MÁV által szervezett fórumokon, és felszólalunk a környezetbarát közlekedési módok érdekében.
9. Folytatjuk tájékoztató tevékenységünket a közlekedés külső költségeinek megismertetésére, és szorgalmazzuk, hogy ezeket fokozatosan építsék be az árakba, különös tekintettel a nehéz tehergépjárművekre.
10. Figyelemmel kísérjük az országgyűlés, a kormányzat, a helyi önkormányzatok és a regionális fejlesztési tanácsok tevékenységét a közlekedés terén, és véleményt nyilvánítunk, javaslatokat dolgozunk ki a környezetvédelmet is érintő kérdésekben.
11. Segítjük a társadalmi részvétel erősítését a közlekedést érintő döntéseknél. Ezen belül közreműködünk a közlekedési tárcával folytatott érdekegyeztetésben, és

III. KÖZLEKEDÉS

1. Kampányt szervezünk a fővárosi közlekedés javításáért, környezetbarátabbá tételéért.

- szorgalmazzuk a Budapesti Közlekedési Fórum munkájának felújítását.
12. Fokozottabb figyelmet fordítunk a zöldterületek védelmére, különös tekintettel a közúti gépjárművek okozta növényzetkárosításokra és a közlekedés helyfoglalására.
 13. Folytatjuk tevékenységünket a városi forgalom csillapításáért, és ezen belül különösen a 30 km/h sebességkorlátozású övezetek bevezetéséért, valamint általában a gyalogos közlekedés feltételeinek javításáért. Felvilágosító tevékenységet végzünk a személygépkocsihasználat csökkentése érdekében.
 14. Erősítjük együttműködésünket a kerékpáros szervezetekkel a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása érdekében.
 15. Nemzetközi együttműködéssel dolgozunk annak érdekében, hogy a további magyarországi autópálya-építések helyett a vasutat fejlesszék, illetve hogy a közúti óriásberuházásokra előirányzott pénzösszegeket inkább a meglévő közlekedési hálózatok hatékony üzemeltetésére, fenntartására és felújítására fordítsák.
 16. Figyelemfelkeltéssel, tudatformálással is igyekszünk korlátozni az útépitések tájromboló, fragmentáló hatását, különös tekintettel a 10-es útra és az M0-s autópályára. Figyelemmel kísérjük az autópálya-építésekre vonatkozó tervet, tekintetbe véve az érintett lakosság és terület környezet- és egészségvédelmi szempontjait. Szükség esetén jogi eljárást kezdeményezünk, illetve támogatunk.
 17. Figyelemmel kísérjük a kormány és az önkormányzatok területfejlesztési politikáját, különös tekintettel a közlekedés alakulására. Folyamatosan értékeljük az eredményeket, és észrevételeinket, javaslatainkat eljuttatjuk az érintettekhez.
 18. Szorgalmazzuk közlekedési és környezetvédelmi Műszaki Irányelvek kidolgozását a bevásárlóközpontok, üzemanyag-töltő állomások, mélygarázsok és egyéb forgalomvonzó létesítmények tervezéséhez.
 19. Aktívan részt veszünk az Európai Mobilitási Hét, illetve az Európai Autómentes Nap budapesti és vidéki rendezvényeinek szervezésében és lebonyolításában.
 20. Szorgalmazzuk a regionális repülőterek fejlesztéséről szóló koncepció haladéktalan felülvizsgálatát, az ilyen célra történő állami támogatások teljes felszámolását.
 21. Szorgalmazzuk az utak sózásának számottevő csökkentését, a síkosságmentítés más módszereinek alkalmazását.
 22. Bővítjük és elmélyítjük nemzetközi kapcsolatainkat, különösen az Európai Közlekedési és Környezetvédelmi Szövetséggel és annak tagszervezeteivel, valamint a közlekedéssel foglalkozó más környezetvédő szervezetekkel.

IV. TERÜLETGAZDÁLKODÁS, ÉPÍTÉSÜGY

1. Szorgalmazzuk a területrendezési és építési eljárások reformját a közérdek és a fenntartható fejlődés jobb érvényesülése érdekében.
2. Szorgalmazzuk a fenntartható területfejlesztést elősegítő gazdasági ösztönzési rendszer és szabályozók kidolgozását. Támogatjuk és népszerűsítjük a fenntarthatóság elveit megvalósító önkormányzatok tevékenységét. Segítjük az ehhez szükséges források megteremtésére irányuló erőfeszítéseiket.
3. Folytatjuk véleményező munkánkat az önkormányzatok szabályozási terveire és egyéb fejlesztéseire vonatkozóan.

Továbbra is bejelentkezünk jelentősebb beruházások hatástanulmányának észrevételezési eljárásába.

4. Folytatjuk a leromlott településrészek újjáélesztésével, a városmegújítással kapcsolatos programunkat. Segítjük az együttműködést az önkormányzatok, az üzleti szféra és a helyi lakosság között. Támogatjuk az újjáélesztéshez szükséges központi források létrehozását.
5. Elősegítjük a fák, zöldfelületek védelmét a településeken és környékükön. Szorgalmazzuk újabb zöldfelületek kialakítását. Sürgetjük, hogy mielőbb fogadják el a fák védelméről szóló új jogszabályt, amelynek tervezetét az EMLA egyesülettel közösen már kidolgoztuk.
6. Törekszünk a környezeti szempontok érvényesítésére a lakáspolitikában. Támogatjuk az energiatakarékos felújítások ösztönzését, valamint azt, hogy középtávú program (6–10 év) készüljön a távfűtés versenyképessé tételére.
7. Folytatjuk tudatformáló tevékenységünket a városi mikroklíma javításával kapcsolatban. Kezdeményezzük a városklíma-vizsgálatok kötelezővé tételét az urbanizált területek jobb környezeti állapotának biztosítására.
8. Támogatjuk a helyi civil szervezetek és lakossági szerveződések jobb környezetért és esztétikus közterületi állapotokért tett erőfeszítéseit.
9. Erőfeszítéseket teszünk a tájképvédelem, a vizuális kultúra színvonalának emelésére.
10. Elősegítjük a vidék megtartó képességének javítását, az agrárium második pillérének megerősödését.
11. Fellépünk az ivóvízbázisok védelmében, különösen a Budapesti Agglomeráció területén.
12. Az illetékes tárcáknál szakmai érvekkel támasztjuk alá a termőföld és ásványi vagyonunk védelmének fontosságát. A pa-

záró gazdálkodással szemben a bányajáradék számottevő emelését és a bontásból eredő építőanyagok másodlagos felhasználásának támogatását szorgalmazzuk.

V. ÉGHAJLATVÉDELMEK ÉS ENERGIAPOLITIKA

1. Figyelemmel kísérjük az Európai Unió legfontosabb éghajlatpolitikai fejleményeit, különös tekintettel az üvegházhatású gázok kibocsátási jogaival kapcsolatos kereskedelemre és az energialiberalizációra.
2. Folytatjuk szakmai és tájékoztató tevékenységünket, különös tekintettel az energiatakarékosságra és az energiahatékonyság növelésére. Fő célkitűzésünk az, hogy az energiaárak és különféle támogatási formák együttesen ösztönözzenek az energiahatékonyság javítására.
3. Támogatjuk a versenyképes és környezetbarát fűtési rendszerek kialakítását.
4. Elősegítjük a társadalmi részvétel erősítését az energiapolitikát érintő döntéseknél. Ezen belül továbbra is aktívan részt veszünk az Energetikai Érdekképviseleti Tanácsban.
5. Támogatjuk a kapcsolt energiatermelés szélesebb körű elterjesztését, a decentralizált energiaellátási rendszerek létrehozását, valamint a megújuló energiaforrásoknak az ország adottságaihoz jól illeszkedő, a foglalkoztatást növelő felhasználását.

VI. LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELMEK

1. Fellépünk az ipari levegőszennyezési források csökkentése érdekében, beleértve az erőműveket és a hulladékégető műveket is.
2. Egész éves országos kampányunkban felhívjuk a figyelmet a közlekedés okozta légszennyezés problémájára.

3. Figyelemmel követjük az EU jogalkotási folyamatát (CAFE) a levegőminőséggel kapcsolatban, és ismertetjük azt a hazai civil szervezetekkel és a döntéshozókkal.
4. Fejlesztjük a <http://www.tiszta.levego.hu>² honlapot.
5. Elősegítjük az allergén anyagokkal kapcsolatos problémák megoldását, különös tekintettel a megelőzésre.

VII. KÉMIAI BIZTONSÁG – VEGYIANYAG-POLITIKA

1. Hazai (pl. Magyar Természetvédők Szövetsége) és nemzetközi (pl. EEB, IPEN) civil szervezetekkel együttműködve aktívan részt veszünk az Európai Unió vegyi anyagokra vonatkozó új szabályozásaival kapcsolatos nemzetközi kampányban. Főbb kampánytémák a higany és egyes kiemelten veszélyes növényvédőszer korlátozása.
2. Részt veszünk a PAN Európai Tagozatának az EEB-vel közös kampányában a jobb növényvédőszer szabályozásért. Az európai zöld szervezetek célja, hogy az új EU-s növényvédőszer szabályozások az emberi egészség és a környezet védelmét szolgálják.
3. Együttműködünk a PAN német tagozatával az élelmiszerek növényvédőszer-maradékaival kapcsolatban.
4. Tudatformálást végzünk az egészségre és környezetre veszélyes építőanyagok környezetbarát technológiákkal történő helyettesítésére.
5. Folytatjuk a hazai növényvédőszer-használat és engedélyezés környezeti és egészségi hatásainak vizsgálatát.
6. Részt veszünk a Növényvédőszer En-

² <http://www.tiszta.levego.hu>

- gedélyezési Egyeztető Tanács (NEET) munkájában.
7. Kiadványt jelentetünk meg a vegyi anyagokkal foglalkozó új uniós jogszabályokról.
 8. Képzéseket szervezünk a növényvédőszer fenntartható használatáról, a környezeti és egészségügyi szempontok kiemelt figyelembevételével.
 9. Minden hónapban kiadjuk a lakosság tájékoztatását szolgáló vegyi anyag hírlevelet.
 10. Az MTVSZ-szel együttműködve fenntartjuk a vegyi anyagok veszélyeivel foglalkozó honlapot³.
 11. A lakosság ismereteinek bővítése érdekében információs anyagot és képeslapot készítünk a növényvédőszer-maradványok egészségügyi hatásairól. Ezzel kapcsolatban utcai akciókat szervezünk.

VIII. NEMZETI FEJLESZTÉSI TERV

1. Aktívan részt veszünk az Új Magyarország Fejlesztési Terv előkészítő munkáiban, véleményezzük az erre vonatkozó anyagokat.
2. Folytatjuk tudatformáló tevékenységünket, hogy Magyarország minél hatékonyabban tudja teljesíteni a liszaboni (versenyképesség és munkahelyteremtés) valamint a göteborgi (fenntartható fejlődés) célkitűzéseket: javasoljuk, hogy a 2007–2013 közötti időszak projektjei minél nagyobb arányban az oktatást, a kutatás-fejlesztést és meglévő értékeink (biodiverzitás, termőföld, kulturális örökség, társadalmi kohézió és mobilitás) felértékelését szolgálják.

³ <http://www.vegypresszereakcio.hu>

IX. CIVIL EGYÜTTMŰKÖDÉS

1. Javítjuk együttműködésünket a többi hazai környezet- és természetvédő szervezettel, valamint más társadalmi szervezetekkel.
2. Fejlesztjük együttműködésünket a külföldi környezet- és természetvédő szervezetekkel, különös tekintettel az Európai Unióban működő mozgalmakra.
3. Támogatjuk és segítjük tagszervezeteinket a források megszerzésében és a pályázatokon való részvételükben.
4. Részt veszünk a Nemzeti Civil Alap munkájában.
5. Aktívan részt veszünk a Környezet- és Természetvédő Társadalmi Szervezetek XVII. Országos Találkozásán (OT). Részt veszünk a jeles napok rendezvényein, illetve szervezésében, különös tekintettel az Európai Mobilitási Hétre.
6. Ismeretterjesztő standokat működtünk, előadásokat tartunk nyári ifjúsági fesztiválokon.

